

De schoenen van Onstijn

'Wat kan ik voor u betekenen?' vroeg Gup.

De man die voor het verkoopraam van de pizzabus stond, keek zuur. Zijn gezicht was verkrampt. Het leek wel of zijn ogen donderden en bliksemde. Hij wees met een kromme priemende vinger naar de klant die met de fiets aan de hand wegliep.

'Dat hij opdondert,' antwoordde de man.

Gup dacht na. De man voor hem leek het serieus te menen. Niets aan zijn gezicht verraadde dat het een geintje was. Hij drentelde wat heen en weer en keek zo nu en dan gejaagd achterom.

'Nee, ik denk niet dat dat gaat,' zei Gup kalm.

'Natuurlijk kan hij opdonderen,' zei de man ongeduldig waarna hij wat zweetdruppels van zijn voorhoofd veegde. Daarna pakte hij zijn vaal grijze pet van zijn hoofd en krabde zenuwachtig aan een oor.

'Ik dacht het toch van niet. En weet u waarom niet?' vroeg Gup fluisterend.

De man trok nieuwsgierig zijn wenkbrauwen op.

'Donderen doe je als je van boven naar beneden kukelt. Dan donder je om.

Opdonderen zou betekenen dat je omhoog valt. En dat kan niet want dat heeft weer met zwaartekracht te maken. Opdonderen kan niet. Omdonderen wel, maar dat is wat onbeleefd,' zei Gup. 'U zou het niet leuk vinden als ik tegen u zou zeggen dat u moet omdonderen. Ik denk dat u dan boos weg zou lopen, of niet?'

De mond van de man zakte open. Hij wist niet wat hij moest zeggen.

Ondertussen was de andere man op de fiets gestapt. Hij had zijn, zo mogelijk nog meer vale pet over zijn oren getrokken alsof hij niets wilde horen. Hij slingerde over straat met een hand aan het stuur en in de andere de doos met een pizza.

'Hij is niet goed snik.'

Gup wilde bijna zeggen: "Hij zei hetzelfde over u." Maar hij hield het net binnen.

'Wie? Ik?' vroeg Otto, die bezig was om pizzabodems uit te rollen.

'Nee, pap. Deze meneer bedoelt onze vorige klant.'

'Aha... dan is het goed,' zei Otto en smeerde een pizzabodem in met tomatensaus.

'Hij is écht niet goed wijs,' herhaalde de klant en schudde zijn hoofd.

'Wie? Ik?' vroeg Otto terwijl hij stukjes champignons in de saus legde.

'Nee, ik bedoel die nietsnut met die kromme pootjes die hier net was. Die, die, die... kabeljauwse vissenkop,' stotterde hij terwijl hij nog wat zweetdruppels van zijn gezicht wreef.

'Heeft die meneer ook een naam dan?' vroeg Gup.

'Neffe Nimmer,' zei de man. Hij spuugde de naam uit als of het een scheldwoord was.

'Meneer Nimmer dus, voor ons. Hoe heet u dan?' vroeg Gup.

'Nooit. Dat is mijn achternaam. Meneer Nooit dus, voor jou, maar u mag me Amme noemen,' zei hij tegen Otto. 'Ik ben Onslander. En die nietsnut van een Neffe Nimmer is Tijnlander. Ik neem aan dat hij een vispizza heeft gekocht.'

Gup knikte.

'Dat dacht ik wel. Die Tijnlanders eten vis. Omdat de Onslanders vlees eten.'

‘En de Onslanders eten waarschijnlijk vlees, alleen maar omdat de Tijnlanders vis eten. Is het niet zo?’ vroeg Otto.

Meneer Nooit keek verbaasd.

‘Ja, zo kun je het ook bekijken.’

‘Help me even, Amme,’ zei Otto. ‘Dit dorp heet Onstijn. En u hebt het over de Onslanders en de Tijnlanders. Hoe zit dat?’

Meneer Nooit begon te briesen. Hij snoof als een stier die een rode lap ziet.

Daarna begon hij te stampvoeten waarbij hij zijn vuisten tegen elkaar bokste.

‘Wilt u een pizza met salami?’ vroeg Gup omdat er geen antwoord kwam. Hij keek naar de neusvleugels van meneer Nooit. Die gingen onophoudelijk woest van binnen naar buiten en weer terug.

‘Dat is namelijk onze specialiteit. Pizza dubbelkaas met salami. We hebben er bijna een klaar. Net of we wisten dat u hier zou komen.’

‘Doe maar,’ briepte Amme Nooit. ‘Weet je? Die Tijnlanders. Die, die, die halen het bloed onder je nagels vandaan. Je moet ze allemaal achter het behang stoppen of onder het tapijt schuiven. Dat moet je met die Tijnlanders. Je moet ze opzouten in een vat met pekewater. Je moet ze boeien aan een lichtboei en dan te drogen hangen aan Helder-Zicht. Dat moet je met ze doen.’

‘Helder-Zicht? Is dat niet een vuurtoren?’ vroeg Gup kalm.

Meneer Nooit raasde nog even verder.

Ja, dat is hún vuurtoren. Die van ons heet Helder-Licht.’

Otto keek naar Gup.

‘Twee vuurtorens in een dorp dat niet eens aan zee staat. Het moet niet gekker worden,’ zei Otto.

Amme Nooit's mond zakte open en hij zette zijn handen stevig in de zij. Hij was net van plan om weer wat vervelends te zeggen over de Tijnlanders of de vuurtorens, maar hield zijn mond opeens dicht omdat er een jongen naast hem kwam staan. Die was een jaar of twaalf. Met zijn handen diep weggestopt in zijn broekzakken stond hij met een guitig gezicht Gup aan te staren. Het leek of hij zijn korte broek zelf afgeknipt had, de pijpen waren verschillend van lengte. In zijn witte t-shirt zaten een paar gaten en het leek of hij er met een zwarte stift een schatkaart op had getekend.

‘Ha papa,’ zei hij.

‘Steven,’ zei meneer Nooit koel. ‘Wat doe jij hier?’

‘Je scheldt toch niet op de Tijnlanders, of wel?’ vroeg Steven die niet inging op zijn vaders vraag.

Meneer Nooit hield zijn mond.

Steven keek kalm maar vastbesloten naar zijn vader.

‘Dat maakt ons dorp niet aantrekkelijk hoor, pap. Steeds ruzie maken met de Tijnlanders. Of op ze schelden als ze er niet bij zijn.’

Steven zuchtte op dezelfde manier als meneer Nooit.

‘Uw pizza is klaar, Amme,’ zei Otto. ‘Een dubbelkaas met salami.’

‘Fijn,’ zei hij en rekende af met Gup. Vreemd genoeg ging hij weg zonder wat tegen zijn zoon Steven te zeggen. Amme Nooit slingerde een been over de stang van zijn fiets. Met de pizza in de ene hand en de andere hand aan het stuur reed hij weg. Hij slingerde op dezelfde manier over straat als meneer Nimmer.

‘Hij heeft twee verschillende schoenen aan,’ zei Gup tegen Otto.

‘Dat heb je goed gezien,’ lachte Steven. ‘Dat hebben ze hier allemaal,’ zei hij alsof het de gewoonste zaak van de wereld was.

‘Doe mij ook maar een pizza. Met garnalen,’ zei Steven.

‘Met garnalen?’ vroeg Gup verbaasd. ‘Je bent toch de zoon van Amme. Dus ben je een Onslander en die eten toch alleen vlees?’

‘Niet alles geloven wat mijn vader zegt. Het klopt wel wat hij zegt, maar toch ook niet,’ zei hij raadselachtig terwijl hij zijn hoofd schudde.

‘Ik ben Steven,’ zei hij toen en stak zijn hand uit. Gup schudde de hand en glimlachte.

‘Gup,’ zei Gup. ‘En dat is Otto. Hij versiert elke pizza.’

‘Maak er maar wat moois van,’ zei Steven wijs. ‘Dat heeft dit dorp nodig. Iets moois. Iets nieuws. Een frisse wind. En het liefst vandaag nog.’

Steven glimlachte naar Gup. Daarna werd hij wat somber.

‘Dat zal waarschijnlijk verschrikkelijk lastig worden,’ mompelde hij.

'Wat doen jullie hier eigenlijk?' vroeg Steven.

Gup keek met gefronste wenkbrauwen naar Otto. Hij blies wat van zijn blonde haren uit zijn gezicht waardoor zijn sproeten nog beter te zien waren. Gup was wat klein voor zijn leeftijd en zijn helblauwe ogen keken wat ondeugend. Gup zette zijn handen in zijn zij en keek helder naar zijn vader.

'Zeg jij het of zeg ik het?' vroeg hij.

Otto mompelde wat onverstaanbaars.

'Ik dus,' lachte Gup. 'Nou, kijk. We maken pizza's.'

Gup hield zijn mond. Steven staaarde hem dommig aan.

'Ja, en?' vroeg hij.

'Niets verder. We verkopen ze. Dat doen we.'

'Ja, dat zie ik ook. Maar waarom hier?'

'Nou, gewoon. Omdat hier vast wel mensen wonen die pizza lusten.'

Steven wipte wat van zijn ene naar zijn andere been.

'Hier komen nooit mensen om wat te verkopen,' zei hij.

'Nu dus wel,' zei Gup.

'Vreemd.'

In de stilte die hij liet vallen om na te denken krabde Steven zijn arm.

'Ik krijg spontaan jeuk,' zei hij ongevraagd. 'Dat krijg je hier in Onstijn. Ik weet zeker dat het van al die ruzies komt. Volgens mij ben ik er allergisch voor. Maar wie heeft jullie dan gevraagd om hier te komen?'

'De burgemeester,' zei Otto. 'We kregen een brief.'

Steven begon onbedaarlijk te lachen.

'Leuk bedacht,' zei hij.

'Hoezo?' vroeg Otto.

'Nou we hebben helemaal geen burgemeester. In Onstijn is niemand de baas.'

Gup krabde zijn kin.

'Ook last van jeuk?' vroeg Steven.

Gup lachte.

'Ik denk na. En dat kan wel eens een hele tijd duren.'

Otto opende de oven. Hij schoof de hete pizza in een doos en gaf die aan Gup.

Steven rekende af en keek Gup in de ogen. Daarbij priemde hij zijn wijsvinger in de richting van Gup.

'Volgens mij gaat er wat in Onstijn gebeuren nu jullie er zijn. Ik voel het aan de jeuk op mijn arm. Dat is nodig. Dat ongeluk van vorig jaar heeft nog meer ongeluk gebracht. Maar misschien brengt het ook wel geluk.'

Steven pakte de doos.

'Ajuus,' groette hij verstrooid. Daarna slingerde hij een been over de stang van zijn fiets. Met de pizza in de ene hand en de andere hand aan het stuur reed hij weg. Hij reed in een strakke lijn over straat. Heel anders dan zijn vader en meneer Nimmer.

'Pap, heb je die schoenen van meneer Nooit en meneer Nimmer ook gezien?'

'Nee. Er is me niets opgevallen. Jou dus wel.'

Gup knikte.

'Ze hadden allebei verschillende schoenen aan. Meneer Nimmer had een witte sportschoen aan zijn rechterschoen en een grijze aan zijn linker. En volgens mij had meneer Nooit een rode aan zijn linker en een paarse aan zijn rechter.'

Otto gaapte.

'Weet je wat het met je is? Je hebt teveel fantasie.'

'Dus je gelooft me niet?' vroeg Gup.

'Natuurlijk niet. Het moet niet gekker worden. Hadden ze echt grijze, witte, rode en paarse schoenen aan? Ze zijn hier toch niet kleurenblind? Ik denk dat je ook last hebt van jeuk. Hersenjeuk,' lachte Otto.

'Weet je wat ik wél heel vreemd vind?' vroeg Otto. 'Eerst komt de vader een pizza halen, en even later zijn zoon. Waarom niet tegelijkertijd?'

Gup schudde zijn hoofd.

'Dat is inderdaad vreemd. Ik begrijp dat er hier wat gaat gebeuren en dat is altijd goed,' zei hij glimlachend.

Otto kneedde deeg. Gup veegde de uitgeeftafel schoon en zag vanuit zijn ooghoeken een meisje hun kant op lopen.

'Hallo,' zei ze.

'Hoi,' zei Gup. 'Zeg het maar.'

'Ben jij Gup?' vroeg ze.

Gup keek het meisje aan. Hij dacht dat ze van zijn leeftijd was. Ze had lange blonde haren en veel sproeten op haar neus. Ze lachte spontaan.

'Ja,' antwoordde hij. 'En jij?'

'Ik heet Anne Nimmer,' zei ze zacht maar helder.

Het leek of ze zong, vond Gup.

'Mijn vader is hier al een keer geweest om een pizza te kopen. Of eigenlijk om te kijken wie jullie zijn en waar jullie vandaan komen. Hij heet Neffe Nimmer.'

Gup keek verbaasd naar Anne.

'Ik leg het uit,' zei Anne. 'Hier in Onstijn is iedereen zo verschrikkelijk nieuwsgierig dat ze elkaar de hele tijd in de gaten houden. Je hebt in Onstijn verschillende families en ik weet dat je al kennis hebt gemaakt met mijn vader en met Amme Nooit en Steven.'

'Het duurt vast wel even voor ik weet wie precies wie is,' zei Gup.

'En het is nog ingewikkelder,' zei Anne.

'Mijn ouders zijn gescheiden. En die van Steven ook. En zijn moeder woont nu samen met mijn vader. En mijn moeder woont samen met zijn vader.'

Gup keek zo verbaasd naar Anne dat haar grinniken over ging in een lachbui.

'Dat is zeker gecompliceerd,' zei Otto.

'Ja,' hikte Anne. 'Weet je. Ik ben een Onstijner en sommige inwoners vinden het belangrijk om duidelijk te maken bij welke vuurtoren en familie ze horen. Maar het maakt mij geen fluit uit hoe ik heet. En het maakt me geen ene bal uit of ik vis op mijn pizza wil. Of vlees.'

Gup knikte. 'Maakt mij ook niets uit,' mompelde hij.

'Mijn vader is een Nimmer,' zei Anne. 'Hij eet vis, maar hij woont nu samen met de moeder van Steven die een Nooit is en vlees eet. Hoe ze ooit bij elkaar zijn gekomen is iedereen een raadsel en als er vlees op tafel staat eet mijn vader het niet. Belachelijk hè?'

'En lastig,' zei Gup.

'Ach ja, al dat geneuzel. Ik trek me er niets van aan, maar het is wel zot. En voor dat je het weet kijken ze je met de nek aan.'

'Wie kijken je dan met de nek aan?' vroeg Gup. 'Wil je een pizza trouwens?' Anne schudde haar hoofd.

'Alle Nimmers natuurlijk. Ze horen bij de Tijnlanders. Hopeloos is het om in een dorp te leven met een stelletje oude wrakken die ook nog eens niet fatsoenlijk met elkaar praten.'

'Dus jij bent een Nimmer. En je krijgt last met andere Tijnlanders als je zegt dat je er niet bij hoort?' vroeg Gup.

'Zo zit het. Welkom in Onstijn. Het dorp vol ruzie. Met roddels en achterdocht, met achterklap en gekonkel. Vol geheimen, halve woorden, geklets en kwaadsprekerij. En met twee stomme vuurtorens.'

Ze sprak elk woord nadrukkelijk uit waarbij ze om zich heen keek alsof ze zeker wilde zijn dat niemand anders haar zou horen.

'Vlucht voor je kunt,' fluisterde ze. 'Het klopt hier niet in dit dorp. Er gebeuren dingen die niemand begrijpt. Vlucht. Nu het nog kan.'

Daarna draaide Anne zich om. Ze stak haar hand op. Haar wijsvinger wees naar de lucht.

'Vlucht' riep ze waarbij ze tevergeefs dreigend probeerde te klinken. Daarna liep ze de straat op en verdween uit zicht.

'Kom op pap, wegwezen,' lachte Gup.

'Meteen,' zei Otto en keek zijn zoon grinnikend aan. 'Gezellig, die geheimzinnigheid. Juist een reden om te blijven, Gup.'

'Mijn idee, pap. Ik hou wel van roddel en achterdocht. We blijven. Ik wil wel eens weten wat er hier aan de hand is.'

Otto wiste met een doek het zweet van zijn voorhoofd. Hij had net een paar pizza's gebakken voor twee krasse oude mannen met verweerde gezichten. Ze zaten elk zwijgend aan een tafeltje.

'Eet smakelijk,' zei Gup.

'Dat zal wel lukken,' zeiden ze allebei tegelijk. Daarna keken ze elkaar van uit de hoogte aan.

'We hebben alleen plastic bestek,' zei Gup.

'Geen probleem,' zei de man aan de linkertafel. 'Tenminste niet voor mij. Ik denk dat het voor hem een regelrechte ramp is.' Hij knikte met zijn hoofd naar de ander.

'Halve gare,' zei de man die aangesproken werd.

Otto kwam er bij staan.

'Hoe bedoel je?' vroeg Otto. 'Is mijn pizza maar half gaar? Dan wil ik dat graag weten.'

'Nee-nee-nee. De pizza is verrukkelijk!' zei de man luidruchtig. 'Hij daar, die vlees etende Onslander. Dat mispunt met zijn grote oren is een halve gare.'

De man die met mispunt werd aangesproken, reageerde koel. Hij kauwde een stuk pizza weg en keek daarna naar Otto.

'Ik heet Homme Nooit, ik ben Onslander en daar ben ik trots op. Ik denk dat het de eerste keer ooit is dat die Tijnlander met bestek eet. Die viseters weten helemaal niet waar ze een vork of een lepel voor moeten gebruiken.'

Homme lachte gniffelend.

'Lekker trouwens. De salami heb je vast bij de slagerij van Wubbe Nooit gekocht.'

Gup keek naar Otto. Die knikte.

'Er is toch maar één slagerij in het dorp?' vroeg Gup.

'Ja, en één viswinkel,' zei de Tijnlander er onbeleefd tussen door. 'Die is van mijn zoon Ulbe Nimmer. Ik heet trouwens Jamme. Ik ben een rasechte Nimmer. Maar dat ziet iedereen. Behalve die kwibus daar aan die andere tafel,' zei hij venijnig.

'We zagen dat de vis en het vlees in dezelfde winkel wordt verkocht,' zei Otto.

Jamme en Homme smakten, maar toen Otto uitgesproken was stopten ze tegelijkertijd met kauwen.

'Er zit een muur tussen,' zei Jamme Nimmer met volle mond.

'Een hele dikke. Vier stenen dik,' vulde Homme Nooit aan.

'En toch stinkt het in die geweldige slagerij soms naar vis,' zei Homme.

'Hoe komt hij er bij?' zei Jamme tegen Gup. 'Dat denkt hij alleen maar. Maar hij moet niet zo veel denken. Dat moet hij aan mij overlaten. Ik ben de denker.'

'Alleen omdat hij zo'n groot hoofd heeft zeker,' smakte Homme. 'Zijn eigen moeder noemde hem vroeger een dikkop. En dat kwam heus niet omdat hij zoveel wist. Het is een dikkop met een leeg hoofd, die Tijnlander.'

Weer viel het Gup op dat de mannen niet met elkaar praten, maar alleen over elkaar. Zelfs waar de ander bij zat.

'Laat hem maar zeuren,' zei Jamme. 'Zeurende zeehonden bijten niet. En trouwens. Die geweldige viswinkel van Ulbe stinkt nooit naar vlees. Daarvoor ruikt zijn vis veel te lekker.'

'Ha, vis die lekker ruikt! Dat is een goeie. Die vis is altijd rot. Daar komt geen andere geur overheen. En nog eens wat hè? Dat van die zeurende zeehonden heeft hij net bedacht want het spreekwoord gaat anders: Slapende zeehonden zeuren niet. Dat is het.'

Beide mannen smakten vrolijk verder. Het bekvechten stopte even.

Gup grinnikte en stootte Otto aan.

'Kijk eens naar hun voeten, pap,' fluisterde hij.

'Ik had het al gezien. Je hebt gelijk,' zei Otto terug.

'Wie had er gelijk?' riep Homme. 'Hij toch zeker niet, wel? Die krabbevanger heeft nooit gelijk. Zijn ogen staan niet eens gelijk. Met zijn linkeroog kan hij je aankijken. waarbij zijn rechteroog op hetzelfde moment naar zijn rechter broekzak kijkt. Een gluiperd is het, een zeebonk en een habbekrats.'

'Ik hoor een stem,' zei Jamme. 'Een kromme oude stem. Ik hoor woorden. Maar ik kan er geen touw aan vast knopen. Hij raaskalt als een oude zeeboei die losgeslagen is van zijn anker.'

'Ik zei alleen dat mijn zoon gelijk heeft,' zei Otto. 'Hij zei laatst tegen me dat iedereen hier verschillende schoenen aan heeft.'

'Ja, en?' riepen Homme en Jamme op hetzelfde moment.

'Jullie hebben het ook,' zei Gup.

Homme en Jamme keken allebei naar hun eigen schoenen.

'Verhip, het klopt,' zei Homme.

'Verdraaid, het klopt,' zei Jamme.

Ze keken even heel kort en heel venijnig in elkaars richting. Daarna keken ze allebei strak naar hun eigen bord, maar daar lag niets meer op.

'Ik ga,' zei Homme koeltjes. 'Dank voor de **vlees**pizza. Erg lekker.'

'Ik ga als dat mispunt weg is. De **vis**pizza was lekker. Ik kan echt wel proeven dat de vis uit de winkel van mijn zoon komt,' zei Jamme.

Homme stond op. Hij wuifde en stapte op zijn fiets. Otto en Gup keken nog eens goed naar zijn gym schoenen. Aan de linkervoet een gele en aan de rechtervoet een groene.

Toen Jamme opstond en zijn fiets besteeg keken ze weer.

Gup grinnikte. Jamme had hetzelfde paar aan als Homme. Met één verschil: hij had de gele schoen aan zijn rechtervoet. En de groene schoen aan de linkervoet.

Otto lag met zijn hoofd onder de dekens. Hij sliep nog terwijl Gup door het dorp wandelde. In de goot naast de straat had Gup stukjes schoenveter gevonden. Sommige stukjes waren kort, andere wat langer. Alle veters waren felgekleurd en soms zaten er knopen in of waren ze in elkaar verstrengeld. Hij had geen idee wat hij er mee moest en hoe die stukjes veters daar terecht waren gekomen. 'Aan het jutten, jongen?' vroeg opeens een krakende oude vrouwenstem. Gup schrok. Hij had niet gemerkt dat er iemand vlak bij hem was. Toen Gup omkeek zag hij een vrouw met een oude, geblokte, aftandse pet op haar hoofd. Geel en groen. Met een vreemde, grote klep aan de achterkant. 'Je hoeft van mij niet te schrikken,' lachte ze krakerig. 'Ik ben maar gewoon Juliëtte. Ze noemen me Jul. Dat mag jij ook wel doen.' Ze praatte met een hoge, schelle stem. 'Dat is mooi Jul,' zei Gup. Iedereen noemt mij Gup en dat mag jij ook wel doen.' Jul grijsde een paar afgestompte tanden bloot. 'Niet zoveel tanden meer te zien, wel?' vroeg Jul. 'Die zijn er allemaal uitgeslagen door die andere.' Weer grijsde Jul en sloeg schaterlachend met haar handen op haar knie. 'Die andere?' Gup kon zijn nieuwsgierigheid niet bedwingen. 'Ik hoopte al dat je nieuwsgierig werd. Moet je horen,' zei Jul geheimzinnig. 'Dit dorp trekt vreemde voorwerpen aan. Als je ze maar wilt zien. Ik zie aan jou dat je het ziet. Ik ben net als jij begonnen met stukjes touw. En nu? Nu ben ik opperjutter Jul. Ik loop hier elke dag om te kijken of er nog wat is achtergelaten.' 'En?' vroeg Gup. 'En wat?' antwoordde Jul. 'Is er vandaag nog wat achtergelaten?' Jul lachte haar zwarte stompjes bloot. Ze kwam heel dicht bij Gup staan en fluisterde: 'Wanneer de rode randen vechten met de wolk, dan draait de zee in een kolk.' Gup haalde zijn schouders op en keek Jul niet begrijpend aan. Ze lachte een schrille, hekserige lach. De lach steeg omhoog en verdween tussen de wolken. 'Ik kan wel merken dat je niet van hier bent, want iedereen van hier kent deze jutspreuk.' 'Ik dus niet,' zei Gup kortaf want hij wilde niet meer luisteren naar deze oude vrouw die in raadselen sprak. 'Ik zie dat je flauw van me bent, Gup. Dat snap ik want ik moet je niet zo uitlachen. Het zit zo, weet je. De wind waait vandaag niet goed genoeg om hier wat te vinden. Dat komt omdat het een afluandige oostenwind is. Die brengt niets aan deze kant van het dorp. Pas als het een aanlandige wind is kun je hier jutten. Maar dan moeten er eerst een paar rode randen om de wolken komen. En die zijn er niet geweest vanmorgen.' Nadat Jul het Gup had uitgelegd keek ze plotseling achterom. 'Daar was ik al bang voor,' mompelde ze. 'Ik voel het aan de eksterogen van mijn jubelteen dat die oude kraai er aan komt. Dat betekent dat ik er vandoor moet gaan. Ajuus dus en veel plezier tijdens het vinden. Volgens mij ben je een echte jutter. Je vindt zonder te zoeken.' Met deze geheimzinnige woorden liet ze Gup achter.

Gup keek haar na, ontwarde wat veters toen hij een nieuwe krassende stem hoorde.

‘Had die oude heks nog wat te zeuren? Dat was een stomme vraag aan mezelf want dat zotte mens heeft nooit nieuws. Ik denk eigenlijk dat ze met je slijmde. Dat je een goede jutter bent en zo. Dat zegt ze tegen iedereen dus voel je niet gevleid. Het zal je trouwens ook maar gezegd worden door die tandenloze trol. En daarbij is iedereen een betere jutter dan die oude tang.’

‘Ook goedemorgen,’ zei Gup.

‘Ik wens je ook goedemorgen. Ik wens het jou, maar haar niet,’ zei de vrouw en ze knikte met haar hoofd in de richting van jutter Jul. Daarna gooide ze haar hoofd arrogant achterover en keek met heldere bruine ogen om zich heen.

Gup keek eens goed. Deze vrouw had een rood wit geblokte hoofddoek over haar haren geknoopt.

‘U bent zeker ook een jutter?’ vroeg Gup.

‘Ook?’ vroeg ze bars. ‘Ik ben de enige en ik heet Jutitia.’

‘Laat me raden,’ zei Gup. ‘Iedereen noemt je Jut.’

Jutitia’s mond zakte open van verbazing waardoor Gup zag dat er ook in haar mond verschillende tanden misten.

‘Hoe weet jij dat?’

‘Klopt het dan?’ vroeg Gup vrolijk.

‘Ja. Of heeft die nep jutter dat gezegd?’

Gup schudde zijn hoofd.

‘Niemand zegt hier wat positiefs over een ander,’ mompelde hij. ‘Heb je vandaag ook wat gevonden dan of ben je niet aan het jutten?’

Gup wist eigenlijk het antwoord al.

‘Ha, jongen,’ zuchtte ze, ‘Met deze aflandige wind? Laat me niet lachen. Dat heeft zij je zeker wijs gemaakt. Nee, vent, we hebben hier een jutspreuk die ik je zal leren: Wanneer de zee draait in een kolk, dan vechten rode randen met een wolk.’

Gup keek haar aan en moest even lachen.

‘Leuke spreuk,’ zei hij toen hij uitgelachen was.

‘Weet je ook wat het betekent?’ vroeg Jut zacht.

‘Ik denk dat de wind niet goed genoeg is om hier wat te vinden omdat het een aflandige oostenwind is. Die brengt niets aan deze kant van het dorp. Pas als het een aanlandige wind is kun je hier jutten. Maar dan moeten er eerst een paar rode randen om de wolken komen en die zijn er niet geweest vanmorgen. Zoiets?’

Hij keek wijs alsof hij het zelf had bedacht.

‘Hmm... Je hebt er verstand van. Er zijn niet veel die dat weten. Ik zou bijna geloven dat je een echte jutter bent,’ zei Jut.

Gup vertelde maar niet dat hij het precies zo had gehoord van Jul.

‘Ik snap iets niet,’ mompelde Gup. ‘Dit dorp ligt niet aan zee en toch zijn hier twee vuurtorens. En er wordt hier gekletst over jutten en spreuken die met de zee te maken hebben. Hoe zit dat eigenlijk?’

Jutitia keek hem doordringend aan, maar zei niets.

‘Kom je een keer een pizza eten?’ vroeg Gup aan Jut om de stilte te doorbreken.

‘We hebben een jutterspizza.’

‘Jutterspizza. Een pizza voor mij alleen?’ vroeg ze.

‘Nou, meer een pizza voor alle dorpsjutters. Niet per se een pizza voor iedereen die Jut heet.’

‘Maakt niet uit. Ik kom. Wat zit er eigenlijk op die jutterspizza dan?’ vroeg Jut.
‘Dat is nog geheim,’ zei Gup. Hij kon moeilijk zeggen dat hij het zelf nog niet eens wist. Hij had het net bedacht, maar dat hoefde Jut niet te weten.
‘Ik ga terug naar onze pizzabus,’ zei Gup. ‘Ontbijt maken voor Otto.’
‘Ajuus,’ zei Jut waarop ze zich omdraaide en met haar hoofd in de lucht wegliep.
‘Ajuus,’ antwoordde Gup hoofdschuddend.

Otto zat op een stoel en keek vrolijk naar Gup.

'Rare streken,' zei hij.

'Wat zijn rare streken?' vroeg Gup.

'Dat,' zei Otto en hij wees naar een stoel. 'Doorgezaagd.'

Gup liep naar de stoel die Otto aanwees en tilde hem op.

'Wie is er hier aan het rommelen geweest?' vroeg Gup verbaasd.

Otto haalde zijn schouders op.

'Ik denk dat het vannacht is gebeurd. Iemand heeft met een zaag de achterste poten van die stoel bijna helemaal doorgezaagd. Ik wilde er op gaan zitten en toen zag ik het.'

'Wat een misselijke streek!' riep Gup. 'Goed dat je het ontdekte, pap. Anders had ik je nu van de grond moeten schrapen.'

'Of vanmiddag een klant,' zei Otto. 'Dat was erger geweest. Iemand wil ons hier echt vandaan hebben.'

'Dat lijkt er wel op. Maar wie zou daar belang bij hebben en waarom?' vroeg Gup. Daarop pakte hij de stoel vast en brak een van de poten doormidden.

'Nu gaat er tenminste niemand op zitten.'

Otto stond op.

'Laten we onze ogen goed open houden,' mompelde hij. 'Heb jij nog wat leuks gedaan terwijl ik mijn best deed om wakker te worden?'

Gup vertelde van de ontmoeting met de dorpsjutters Juliëtte en Jutitia en hij deelde zijn gedachte dat hij het zo vreemd vond dat Onstijn zoveel met de zee leek te hebben.

'Oh ja. Ik heb ook gezegd dat we een jutterspizza verkopen.'

'Wat kan daar nou op?' vroeg Otto. 'Jij malle vent!'

Gup dacht na. Hij had de gevonden stukjes veter aan zijn broekriem gebonden. Hij haalde ze er van af en legde ze op de onderste tree van de bus.

'In elk geval geen vlees en geen vis. De jutterspizza moet voor iedereen te eten zijn. Niet speciaal voor Onslanders of Tijnlanders.'

'Het moet wel een bijzonder verhaal vertellen,' zei Otto.

'Op een jutterspizza kan eigenlijk alles wat je vindt in de koelkast,' zei Gup guitig.

'We kunnen er bijvoorbeeld reepjes gele en rode en groene paprika op doen. Als we ze dun snijden lijkt het op de veters die ik in het dorp vond. En we moeten een vloedlijn maken alsof we aan zee zijn. Ik denk dat plakken mozzarella het wel goed doen. De mozzarella is zo bruingrijs als het zandstrand wanneer het uit de oven komt. En voor de zee nemen we...'

Otto ging de bus in en trok de koelkast deur open.

'Kastanje champignons. En halve uienringen voor de golven. En dan laten we het deeg aan de strandkant wat bollen. Dat zijn dan de duinen.'

Otto keek vergenoegd om zich heen.

'Dat is zo mooi dat we er niets meer aan moeten veranderen. Ik hoop dat ze vandaag of morgen komen eten.'

Otto begon te rommelen in de bus. Hij ruimde de slaapplekken op terwijl Gup de veters die hij had gevonden aan elkaar knoopte tot een slinger.

'Pap?' vroeg hij even later.

'Hmm.'

'Zou er echt iemand zijn die ons weg wil jagen uit dit dorp?'

‘Dat weet alleen degene die de poten van de stoel heeft doorgezaagd.’

Gup dacht na. Eerst had Anne Nimmer ze al gewaarschuwd en nu dit.

‘Hoe zit dat met die jutterspizza? Wanneer is die klaar?’ klonk het schel, als een bevel.

‘Dag mevrouw Jut,’ zei Gup. ‘Om half vier vanmiddag bent u de eerste.’

‘Half vier is een mooie tijd. Zo laat eet ik anders ook altijd warm omdat het dan rustig is in Onstijn.’

‘Rustig? Hoezo?’ vroeg Gup.

Jut keek spiedend om zich heen en kwam dichterbij Gup.

‘De geschiedenis van Onstijn leert dat er om half vier nog nooit een schip is gebreukt.’

Gup keek zo nadenkend dat Jut begon te glimlachen.

‘Wat bedoelt u met een gebreukt schip?’

‘Ha, ik heb je weer nieuwsgierig gemaakt!’ kraste ze. ‘Wacht eens, laat ik er maar even bij gaan zitten want dit gaat wel even duren.’

Jut keek om zich heen.

‘Dit is bijzonder,’ mompelde ze. ‘Verkopen jullie ook stoelen met drie poten?’

‘Ja,’ zei Gup. ‘Eigenlijk is het een stoel met twee en een halve poot. Die andere achterste poot hebben we door midden gezaagd want dat is modern. Op deze manier is het een klapstoel. Wanneer je er op gaat zitten klap je achterover. Vandaar.’

Jut wist niet hoe ze het had.

‘Maak je een grapje?’ schaterde ze.

‘Geen idee,’ zei Gup. ‘Ik weet alleen hoe je pizza’s moet maken. Dat je ook grapjes kon maken wist ik niet. Welke ingrediënten zitten er in zo’n grapje en moet dat gerecht ook in de oven?’

Jut ging hoofdschuddend op de stoel zitten waarvan de poten doorgezaagd waren. Zo dacht zo diep na over wat Gup had gezegd dat ze niet goed uitkeek en met stoel en al achterover viel.

‘Ho. Ha,’ schreeuwde ze toen ze achterover viel. ‘Wat is dit voor grappenmakerij?’ Gup liep naar haar toe en hielp de lachende Jut overeind.

‘Je hebt de klapstoel uitgeprobeerd,’ zei Gup droog.

‘Dat kun je wel zeggen,’ zei Jut. ‘Alle reddingsboeien nog eens aan toe zeg. Lang geleden dat ik zo onderuit ben gegaan. Dit is een echte mensbreuk.’

‘Wat is een mensbreuk nu weer?’

‘Ha. Ik heb je weer nieuwsgierig gemaakt,’ lachte Jut. ‘Ik heb eigenlijk geen idee wat een mensbreuk is. Ik wilde je vertellen over schepen die breuken. Dus dat is wat ik ga doen, maar dan ga ik wel op de grond zitten. Heb je een glas water voor me. Dat praat wat makkelijker.’

In de tijd dat Gup een glas water haalde kreeg Jut weer een strakke blik in haar ogen. Toen Gup terugkwam priemde ze haar kromme, oude vinger in de buik van Gup.

'Als schepen breuken op de zee, nemen de golven zoute broden mee. Dat moet je onthouden Gup,' gromde Jut knorrig.

'Wat moet ik onthouden?' vroeg Gup.

Jut zuchtte. 'De jutspreuk die ik net noemde mag je nimmer meer vergeten,' zei ze met de nadruk op elke lettergreep van het woord nimmer.

Gup knikte.

'Dat is wel goed hoor. Ik zal hem nooit meer vergeten,' zei Gup en haalde zijn schouders op.

'Nee,' krijste Jut zo onverwacht en met zo'n giftige stem dat Gup er kippenvel van kreeg. Ze stond op en stak twee wijsvingers in Gups buik.

'Je zei het woord 'nooit'. Je mag nimmer nog een keer het woord nooit zeggen,' blafte ze schor.

Gup keek Jut aan.

'Wacht even, je zei het zelf net ook?' zei Gup kalm.

'Wat zei ik zelf net ook?' riep ze.

'Nou, gewoon, dat wat ik niet mocht zeggen. N O O I T,' spelde Gup.

'Zeg dat nimmer,' briede Jut waarbij ze haar handen in de lucht gooide.

'Dat is lastig,' zei Gup. Ik mag van jou dus nimmer nooit zeggen.' Gup dacht even na.

'Ben je ook een Nimmer dan?' vroeg hij toen zo normaal mogelijk.

Jutitia's gezicht ontdooide wat en ze kreeg weer kleur op haar gezicht. Haar armen zakten.

'Wat dacht je wat? Ik ben Jutitia Nimmer, maar je mag me Jut noemen. Ha. Dat wist je al.'

Jut nam een teug water waarmee ze een liedje gorgelde en vervolgde haar verhaal.

'Er braken heel wat schepen in het zicht van de vuurtoren. Ik heb een schipbreukboek waarin elke schipbreuk staat vermeld,' zei ze serieus.

Weer nam Jut een slok water en schudde toen haar hoofd.

'Ik lieg,' zei ze. 'Ik heb het schipbreukboek wel. Maar ik ben niet de enige die hem heeft.'

'En wie heeft het andere schipbreukboek dan?' vroeg Gup.

Jut keek hem recht aan met ogen die bijna uit hun kassen rolden.

'Dat wil je niet weten. Die feeks is het niet waard om genoemd te worden. Ze liegt en bedriegt want ze groeide op voor list en bedrog. Voor galg en rad, om zo maar te zeggen. En zij heeft het andere boek.'

Jut keek naar de vuurtorens.

'Dat,' zei ze en wees naar Helder-Licht, 'is de vuurtoren van hoop en wanhoop. Soms hoopten onze voorouders dat een schip zijn lading verloor in een ziedende allesverwoestende storm. Ze hoopten dat die lading dan onze kust zou raken. Maar tegelijkertijd bracht de storm ze ook wanhoop omdat ze dan de spullen veilig moeten zien te krijgen voor de Onslanders ze te pakken kregen. "Als schepen breuken op de zee, nemen de golven zoute broden mee," zo zeiden mijn hele verre voorouders het. En hun opa's en oma's ook al. Zout als teken van

onenigheid en broden die je niet kunt eten. Schipbreuken, mijn beste Gup, brengen meer ellende dan plezier.'

Jut zuchtte. 'En dat alleen maar door die dekselse Onslanders. En helemaal door die-die-die...'

'Bedoel je soms Juliëtte?' onderbrak Gup haar.

Juts ogen werden groter en groter en barstten bijna uit haar hoofd.

'Wee je gebeente. Noem die naam nooit in mijn aanwezigheid.'

Jut kreeg rode vlekken in haar nek en priemde andermaal met haar vinger tot vlak voor Gups ogen. Daarna nam ze een slok water.

'Je zei het zelf weer,' zei Gup kalm.

'Wat,' krijste Jut. 'Ik noemde de naam Jul niet.'

'Die noemde je ook, maar dat bedoel ik niet. Je zei dat ik haar naam NOOIT in jouw aanwezigheid mag zeggen. Je zei dus NOOIT en dat mag ik niet zeggen omdat jij het niet wilt zeggen. Je maakt het me wel lastig hoor. Ik mag geen Jul zeggen en geen Nooit. Heet ze soms Jul Nooit?' vroeg Gup.

Jut stond op en stampte krijsend in het zand.

'Jij-jij-jij... Wat doe je me aan?'

'Geen idee,' zei Gup. 'Volgens mij doe ik je niets aan. Kleren bedoel je?'

Jut stampte nog een keer woedend op de grond.

'Ik heb het hier gehad. Ik ga er van door en ik kom hier nooit weer.'

'Je zei alweer nooit,' zei Gup. 'En vanmiddag om half vier hebben we de jutterspizza klaar voor jou, Jut.'

Jut Nimmer bleef staan.

'Je maakt me in de war,' zei ze. 'Daar hou ik niet van.'

'Als je maar wel van jutterspizza houdt,' zei Gup, guldig glimlachend.

'Dat hoop ik ook. Nou. Ajuus dus,' riep Jut waarop ze zich omdraaide en waggelend wegliep op haar kromme benen.

Gup pakte het glas en zette het in de bus.

'Nu weet je al wie het andere schipbreukboek heeft,' zei Otto.

'Ik weet alleen nog niet hoe het komt dat ze er allebei één hebben, zuchtte Gup.

'Het lijkt me wel leuk om daar achter te komen.'

'Niet nu want het is tijd om de groente te snijden voor je jutterspizza.'

Toen Gup wat groente had gesneden, boodschappen had gedaan en wat had omgelummeld, liep het tegen drie uur. Hij staarde vanuit de pizzabus door de straat naar de vuurtorens. “Helder-Zicht” en “Helder-Licht”, stond er op de bordjes naast de voordeuren. Gup had het gezien toen hij inkopen deed. Hij had aan de deurknoppen gevoeld, maar de deuren waren op slot.

‘Zijn jullie nog gesloten?’ vroeg opeens iemand waardoor Gup uit zijn dagdroom werd gehaald.

‘Ja, en de deuren van de vuurtorens ook,’ zei Gup die zag dat Juliëtte Nooit voor zijn neus stond.

‘De deuren van de vuurtorens? Hoe kom je daarbij?’ vroeg ze.

‘Dat is toch niet zo belangrijk,’ antwoordde Gup.

Daar was Jul Nooit het niet zo mee eens. Ze ging op een stoel zitten en keek Gup scherp aan met haar bolle ogen.

‘Alles is hier belangrijk want iedereen vindt hier altijd van alles over de ander.

Dus vertel op! Waren de deuren weer eens op slot?’

Jul Nooit wachtte niet eens op antwoord.

‘Zou me niets verbazen,’ riep ze. ‘Die deuren zitten altijd op slot, moet je weten.’ Ze kwam nog wat dichterbij Gup.

‘De vuurtorenwachters zijn niet van hier,’ zei ze bezwerend.

‘Wat bedoel je met dat ze niet van hier zijn?’ vroeg Gup.

Jul zuchtte.

‘Ik was even vergeten dat jij en je vader ook niet van hier zijn en dat je daarom bijna niets begrijpt van wat hier gaande is. Het zijn Vlijmen, die daar wonen.’

‘Je spreekt in wartaal, Jul,’ zei Gup. ‘Wat is een Vlijm en waar wonen ze?’

Weer zuchtte Jul en gooide haar handen, net als Jul had gedaan die morgen, de lucht in.

‘Ik vergeet steeds dat ik je alles moet uitleggen. De vuurtorenwachters heten meneer en mevrouw Vlijm. Ik ben even vergeten wat hun voornamen zijn. Hij van Vlijm woont in Helder-Licht en zij in Helder-Zicht. Ze praten met elkaar door ’s avonds lichtsignalen te seinen. En als ze dat gedaan hebben gaat stilletjes de deur van de ene vuurtoren open waarna meneer Vlijm naar de vuurtoren van mevrouw Vlijm loopt om vervolgens op kousenvoeten door de deur naar binnen te sluipen. En de volgende dag is het andersom.’

‘Dan gaat mevrouw Vlijm naar de vuurtoren van meneer Vlijm?’ vroeg Gup.

‘Juist jongen. Jij hebt het door.’

‘Wat doet ze dan in die vuurtorens midden in het dorp?’ vroeg Gup nieuwsgierig.

‘Het is toch wel heel erg vreemd dat er vuurtorens staan in Onstijn. Het ligt niet eens aan zee.’

Jul haalde haar schouders op.

‘Ze houden de wacht over de vuurtorens. Dat is wat ze doen. Ze zijn niet voor niets vuurtorenwachters.’

Gup schudde zijn hoofd en haalde een doekje over de uitgeefplank.

‘En als je het mij vraagt bespieden ze iedereen,’ zei Jul.

‘Waarom zouden ze dat doen?’ vroeg Gup verbaasd.

Jul kwam dichterbij Gup staan en keek hem diep in de ogen.

‘Dat doen ze want iedereen die niet van hier is wordt bespied en beloerd’.

‘Dat betekent dat wij ook worden bespied?’ vroeg Gup.

Jul staarde dommig voor zich uit.

'Nee, jullie werken gewoon want jullie bakken pizza's. Maar de Vlijmen werken niet. Die houden alleen de wacht.'

'Bespieden ze jou dan ook?' vroeg Gup met een glinstering in zijn ogen.

Jul kwam zo dicht bij Gup dat haar lippen bijna zijn oor raakten.

'Ze weten waar ik woon en wat ik doe,' fluisterde ze.

Gup was verbaasd en liet dat merken.

'Waar woont u dan? En wat doet u dan?' vroeg hij.

'Ik woon natuurlijk bij het meertje van onze familie. Ik hou het meertje in de gaten opdat die anderen er geen rommel ingooien.'

Gup wilde wat zeggen, maar hij zweeg angstvallig.

'Dus je bent meerwachter?' vroeg Gup.

'Och heden mijn tijd. Alle spinnenwebben in het kraaiennest nog aan toe. Je weet echt niets hè?' kwetterde Jul terwijl ze achteruit liep.

Jul wenkte Gup terwijl ze zelf op een stoel ging zitten.

'Ga daar maar even zitten, jongen. Kijk, ik woon bij het Nooitmeer. Dat is het meer van de familie...'

'Nooit,' zei Gup. 'En ik denk dat de familie Nimmer ook een meer heeft.'

'Wel alle bakboorden en stuurboorden bij elkaar!' gilte Jul. 'Noem nooit weer die naam van Nimmer,' briede Jul. 'Die naam zorgt voor ongeluk.'

Gup keek vermoeid naar de lucht.

'Je zei de naam Nimmer zelf ook,' zei Gup.

'Geen sprake van,' riep Jul. 'Het is hier verboden om het te hebben over de Nimmers. Het zijn ongelukslui en rommelmakers want ze gooien afval in mijn Nooitmeer. Dat doen ze.'

'Heeft u daar bewijzen van?' vroeg Gup.

'Bewijzen? Ik heb geen bewijzen nodig. Ik weet het gewoon. Het zijn boegbeelden, die Nimmers. Doorgedraaide zeeschuimers zijn het. Ze kijken je aan, maar ze zeggen je niets. Vooral die ene die bij dat andere meer woont. Die...'

Gup stak zijn hand omhoog.

'Jut,' zei hij.

'Ja, die, ken je haar?'

Gup knikte.

'Ik zei haar naam omdat ze achter je staat. Ze is net op tijd.'

Als door een wesp gestoken sprong Jul op van de stoel waar ze op zat. Ze draaide zich verbazingwekkend snel om en keek Jut strak in de ogen.

Dreigend keken de twee meerwachters elkaar aan met allebei de handen in de zij. Beiden stonden ze wat krom gebogen waarbij het leek of ze probeerden uit te maken wie het eerst de ander kon omgooien met haar blik. Bewegingloos stonden ze daar.

Gup stond op en ging tussen de dames in staan.

'Vandaag hebben we de jutterspizza in de aanbieding,' begon hij alsof er niets aan de hand was. Het was of hij reclame maakte.

'De jutterspizza is een heerlijke pizza. Vandaag royaal belegd met drie kleuren paprika, mozzarella en kastanje champignons. En aan de rand een duinkorst. De jutterspizza kunt u als kleine of als grote pizza bestellen, afhankelijk van de honger die u hebt. Wat zal het zijn?'

De kempkippen trokken allebei licht hun wenkbrauwen op.

'U was hier vanmiddag het eerst, mevrouw Juliëtte. Maar u had vanmorgen al gezegd dat u zou komen, mevrouw Jutitia dus lossen we het als volgt op. Op mijn teken draait u zich allebei om. Dan pakt u een stoel en vervolgens gaat u elk aan een tafel zitten. Het beste is om met de ruggen naar elkaar toe te gaan zitten. Het woord "Ja", is het teken.'

Gup liep een meter door. Nog steeds stonden de twee ruziemakers tegenover elkaar.

'Ja,' riep Gup.

De dames draaiden zich verbazingwekkend snel om en grepen een stoel.

Vervolgens gingen ze met de ruggen naar elkaar toe elk bij een tafel zitten.

'Twee jutterspizza's pap,' riep Gup.

Otto schudde zijn hoofd en lachte zonder geluid waarna hij aan de slag ging.

'Twee jutterspizza's komen er aan,' riep hij.

Het was half vier en angstvallig stil bij de pizzabus. De dames Juliëtte en Jutitia zaten op hun eigen stoel aan hun eigen tafel. Met twee onoverbrugbare meters tussen de rugleuningen. Het leek wel een toneelstuk en het bijzondere was dat de dames ongeveer op dezelfde manier zaten. Hun hoofden stonden kaarsrecht en ze keken allebei strak voor zich uit. Ze hadden allebei een vork en een mes in hun handen. Jut had het mes in haar linkerhand en Jul in haar rechterhand. Zo leek het of er een spiegel tussen hen in stond, maar ze zagen het niet. Gup en Otto wel waarbij Otto lachte terwijl Gup probeerde zijn gezicht in de plooi te houden. Hij liep wat heen en weer, maar zei niets.

Jul wenkte Gup.

'Zit ZIJ er nog?' vroeg ze fluisterend met een gebroken stem.

Gup knikte. 'Die mevrouw met die achternaam die ik niet mag noemen?' vroeg Gup.

'Ja, dat mens bedoel ik, die vloedlijn bezoekende losbol.'

Gup keek naar Jul.

'Mevrouw Jutitia zit er nog, ja.'

Jul vergat dat ze wilde fluisteren en kirrend zei ze: 'Heeft ze je haar hele naam genoemd? Wat een giller zeg, vooral omdat ze gewoon Jut heet. Toen ze jong was heeft ze er Jutitia van gemaakt en nou denkt iedereen dat ze zo heet, dat verwende kraaiennest.'

Jul dacht er niet meer aan om te fluisteren. Gup zag ondertussen dat Jut opgewonden op háár stoel zat te wippen. Ze wenkte Gup, zonder om te kijken.

'Momentje, mijn andere klant heeft me nodig,' zei Gup en liep van Juliëtte naar Jutitia.

'Waarmee kan ik u van dienst zijn?' vroeg hij.

'Zit dat andere misbaksel er nog?' vroeg ze hardop.

'Bedoelt u die dame waarvan ik de achternaam niet kan noemen in uw gezelschap?' vroeg Gup.

'Ja, die kwast van een kombuis kruiper bedoel ik. Die rare zeilwaaier die mij het licht in de ogen niet gunt.'

Gup keek naar Jut.

'Mevrouw Juliëtte zit er nog, ja.'

'Grrr. Heeft ze haar hele naam genoemd? Wat een brulboei is het zeg. Zeker als je beseft dat ze gewoon Jul heet. Maar toen ze jong was heeft ze er Juliëtte van gemaakt en nu bazuïnt die kielhaler rond dat ze Juliëtte heet.'

Nu was het Jul's beurt om heen en weer te schuiven op haar stoel. Allebei wiebelden ze zo verschrikkelijk dat hun stoelen kraakten.

Otto kwam de pizzabus uit met twee dampende jutterspizza's.

'Dames, zou u alstublieft ons meubilair willen laten staan. We hebben niet al te veel stoelen en de stoelen die we hebben willen we graag heel laten.'

Met tegenzin bedaarden de dames wat. Gup nam een pizza van zijn vader over en zette die bij Jut op tafel. Otto zette de andere pizza voor Jul neer waarna vader en zoon elkaar aankeken en knipoogden.

'Eet u smakelijk,' zeiden ze allebei tegelijk.

'Dank u wel,' zeiden de dames op hetzelfde moment.

Daarna was het heel kort stil. Gup en Otto trokken zich terug in de bus terwijl de dames met hun vingers een stuk van hun pizza afscheurden en naar hun mond brachten om het op te eten.

Ze smakten beiden. Het leek of ze er een wedstrijd van maakten wie het meeste lawaai kon maken. Het was geen enkel moment stil. Als de een de mond vol had, was de ander bezig met een stuk pizza te scheuren.

'Lekker,' zei Jul.

'Ja, lekker,' zei Jut.

Daarna deed Jut haar hand voor de mond. Ze was geschrokken van zichzelf, omdat ze had gereageerd op iets wat Jul had gezegd. En dat was natuurlijk niet de bedoeling, vond ze.

Nadat ze de laatste hap was weggesmaakt liet Jut een boer.

'Dat was een beste,' zei Jul. 'Geef die boer een stoel.' Daarna deed ze haar beide handen voor de mond. Ze was van zichzelf geschrokken, omdat ze had gereageerd op iets wat Jut had gedaan. En dat was natuurlijk niet de bedoeling, vond ze.

'Heeft het gesmaakt, dames?' vroeg Otto.

'Nooit beter gehad,' zei Jul.

'Nimmer beter gehad,' zei Jut.

'Deze pizza krijgt u van ons. Dat doen we anders nooit ofte nimmer, maar omdat u deze nieuwe smaak hebt willen proberen maken we een uitzondering.'

'Nou, dank u wel,' zei Jut en veegde haar handen af aan haar trui.

'Nou, heel erg bedankt,' zei Jul waarop ook zij haar handen aan haar trui afveegde.

'Heel erg hartelijk bedankt,' zei Jut.

'Zeer heel erg hartelijk bedankt,' zei Jul.

'Zeer heel veel hartelijke vriendelijke bedankjes,' zei Jut.

'Heel veel zeer erg veel vriendelijk hartelijke bedankjes,' zei Jul.

'Nu weten we het wel,' zei Gup. 'Wanneer u tevreden bent, zeg het dan aan iedereen. Dan bedanken we u heel hartelijk.'

De dames stonden op.

'Ik denk dat u in de richting van Helder-Licht gaat en aan de linkerkant van de straat gaat lopen?' zei Gup tegen Jut.

Die knikte.

'Ik verwacht dat u in de richting van Helder-Zicht gaat en dat u aan de rechterkant van de weg gaat lopen,' zei hij tegen Jul.

Ze knikte en de dames haalden opgelucht adem waarop ze allebei dezelfde kant op liepen, maar elk aan een andere kant van de straat. Ze keken niet naar elkaar, geen enkele keer.

Gup liep verkennend door het stille dorp waarbij hij op het plein tussen de vuurtorens kwam. Zo nu en dan bukte hij om een stukje veter te pakken. Tegelijkertijd brak hij zijn hoofd over de vraag waarom overal van die gerafelde stukjes veter lagen. Hij stond stil en keek naar de vuurtorens waar kalm wat witte wolken langsdraven. Daardoor leek het of de vuurtorens bewogen en ze “nee” schudden. Gup schudde glimlachend zijn hoofd en liep verder. Op het moment dat hij bij de bus was kwam Amme Nooit, de Onslander, naast hem lopen. Amme Nooit staarde gespannen waarbij het leek alsof hij dwars door Gup heen keek.

‘Kijk daar, achter je,’ zei Amme.

Gup keek om, maar zag niets bijzonders.

‘Je bent je voetafdrukken vergeten,’ lachte Amme en sloeg zich op de knieën.

Gup glimlachte en liet zich niet makkelijk uit het veld slaan.

‘Dan kunnen we niet verder praten,’ zei Gup.

‘Niet verder praten? Hoe dat zo?’ vroeg Amme verbaasd.

‘Ik zal toch eerst even mijn achtergelaten voetstappen moeten ophalen. Je denkt toch niet dat ik zo maar een spoor wil laten liggen want ik wil echt niet worden gevolgd.’

Amme keek Gup grappig aan en speelde het toneelstuk verder mee.

‘Haal ze dan maar even op. Mijn zoon heeft volgens mij nog wel voetstappenvangers te koop,’ zei Amme.

‘Steven?’ vroeg Gup.

Amme knikte. ‘Steven,’ fluisterde hij ongemakkelijk waarbij hij de straat in keek.

‘Stuur hem maar naar me toe,’ zei Gup. ‘Ik wil wel een paar voetstappenvangers.

Ik wil wel een voor linker voetstappen en één voor rechter voetstappen. Of heeft hij ook een vanger waarmee ik twee voetstappen tegelijkertijd kan vangen?’

Amme zei niets terug en ging op een stoel zitten en keek verbaasd naar de bus.

Zijn ogen werden eerst groot waarna hij ze bijna helemaal dichtkneep. Gup volgde de ogen van Amme.

‘Wat hebben jullie aan de bus hangen?’ vroeg hij en wees naar de voorkant.

Gup volgde de blik van Amme en zag dat er aan de ruitenwissers drie rode gymschoenen waren vastgebonden. Door de manier waarop ze aan elkaar vastzaten vormden ze een driehoek. Een gevarendriehoek.

‘Het lijken wel gymschoenen,’ zei Gup overbodig.

‘Ja, dat zie ik ook. Wil je de bus versieren of zo?’ vroeg Amme.

Gup liep naar de bus en maakte de gymschoenen los.

Otto kwam naar buiten gestommeld.

‘Wat heb jij nou?’ vroeg hij.

‘Een driehoek van gymschoenen. Vastgebonden aan de ruitenwissers.’

Otto keek naar Gup.

‘Ik zal maar niet aan jou vragen of jij ze daar hebt opgehangen want ik zie aan je ogen dat je dat niet hebt gedaan.’

Gup legde de schoenen op de grond.

‘Wat is er toch aan de hand met die schoenen in dit dorp! Weet u daar iets van?’ vroeg Gup aan Amme Nooit.

Amme grijnsde raadselachtig. Hij stak zijn handen in de lucht alsof hij een toverspreuk wilde uitspreken en zei toen:

‘Soms weet je wel iets, maar het is niet altijd verstandig om dat te delen.’

'Flauw,' zei Gup.

'Moet je er zout op doen,' zei Otto.

'Zeezout,' zei Amme.

'Dat lijkt me logisch,' mopperde Gup.

'Wat lijkt je logisch?' vroeg Amme.

'Zeezout! Meerzout bestaat niet want het water in een meer is zoet. Of zit er soms wel zout in het Nooitmeer?' vroeg hij.

'Het Nooitmeer,' mompelde Amme en liet zijn armen langs zijn lichaam vallen. Amme keek scherp naar Gup.

'Die jongens toch ook allemaal,' zei hij tegen Otto in een poging vrolijk te doen.

'Gek word je er van. Ze stellen vragen die je niet kunt beantwoorden. Ze hebben het over meren die bitter zijn en...'

'Bitter?' vroeg Otto. 'Hoe kan een meer nu bitter zijn?'

'Oh, begin jij ook al? Het zijn niet alleen jongens die vragen stellen die bijna niet te beantwoorden zijn. Steven vraagt me de zolen van mijn schoenen. Jij,' zei hij en hij wees naar Gup, 'vraagt dingen over het meer. En jij begint over het bittere water.'

Otto lachte hard.

'Ik heb helemaal geen vragen gesteld over bitter water. Je begon er zelf over,' zei Otto.

'Je hebt helemaal gelijk. Zou ik dan echt in de war zijn?' vroeg hij. 'Ik heb het idee dat ik niet helemaal spoor.'

'Misschien heeft Steven wel sporenvinders te koop,' zei Gup droog.

Amme Nooit keek sprakeloos naar Gup. Daarna zuchtte hij diep en werd serieus.

'Dan moet ik eerst Steven vinden,' zei Amme met neergeslagen ogen.

'Steven is vannacht niet thuis gekomen. Daarom ben ik hier om jullie te vragen of je hem gisteren of vanmorgen ook nog hebt gezien.'

Gup schrok en Otto schudde zijn hoofd.

'Weer wat bijzonders in dit dorp,' zei hij. Daarna zuchtte hij diep en werd serieus.

'Nee, ik heb Steven niet gezien. Jij dan Gup?'

'Nee, ik ook niet. Is hij niet bij zijn moeder?'

Amme schudde zijn hoofd.

'Geen idee want daar kom ik nooit meer. Mocht je een spoor van Steven vinden laat het me dan weten alsjeblieft. Ik woon vlakbij het meer.'

'Het Nooitmeer,' zei Gup.

'Met het bittere water,' zei Otto.

Amme Nooit knikte.

'Daar ja. Als je hem ziet, zeg hem dat ik spijt heb van wat ik heb gezegd en gedaan.'

Amme stond op, draaide zich om en liep met hangende schouders weg.

'Ajuus dus,' zei hij.

'Ik blijf dit een vreemd dorp vinden,' zei Otto toen Amme was verdwenen. Gup lachte.

'Dat is niets nieuws,' zei hij. 'Alles is hier bijzonder.'

'Daar heb je gelijk in. En weet je wat? Ik voel weer wat aankomen.'

Otto wees naar de straat waar Neffe Nimmer fietste. Hij slingerde van de ene kant van de straat naar de andere kant. Plotseling gleed zijn rechtervoet van de trapper waardoor hij zijn evenwicht verloor. Hij gaf een ruk aan het stuur en reed tegen de stoepwand. Hij gleed van zijn zadel en stond plotseling stil.

Traag stapte hij van zijn fiets en keek met een verwrongen gezicht om zich heen. Toen hij Gup en Otto zag probeerde hij zich groot te houden. Maar ze konden zien dat hij zich pijn had gedaan. Met de fiets aan de hand kwam hij schuifelend dichterbij.

'Tsjonge zeg. Dat heb ik weer. Ik raak maar niet gewend aan deze fiets.'

Gup keek er eens goed naar.

'Het lijkt me anders geen nieuwe en hij is wel heel erg verroest. Volgens mij duurt het niet lang meer of hij zakt in elkaar.'

'Dat valt wel mee. Ik bind hem later vandaag wel bovenin een boom. Dan kan hij uitwaaien.'

'Uitwaaien?' vroeg Gup. 'Hoezo dat dan?'

Neffe keek Gup niet begrijpend aan.

'Oh ja. Vergeten. Je bent geen Tijnlander hè? Kijk jongen, als mijn overste grootouders vroeger iets langs de vloedlijn vonden dat aangespoeld was, dan zetten ze dat op de hoogste duin, vlakbij zee. Als een soort van prijsbeker. Maar ook om de wind er mee te laten spelen. Om het zout er af te laten waaien of om het te laten zandstralen. Begrijp je?'

Gup knikte terwijl Neffe over zijn pijnlijke benen wreef.

'Daar ben ik me lelijk langs de stang gegleden,' mompelde hij.

'Dat zag ik,' zei Otto en hij deed zijn best om niet te grinniken.

'En vertel eens, wat is dat zandstralen dan?' vroeg Gup.

'Wanneer de eilandwind aanlandig was dan bracht hij zilte lucht mee. Die lucht nam op zijn beurt weer hele fijne zandkorrels mee. En die zandkorrels bliezen langs de fiets waardoor de roest er af waaide. Na een poosje had je dan een fiets die weer zo goed als nieuw was.'

'Of je fiets waaide dwars door midden,' zei Gup.

'Hmm... Misschien.'

'Vertel eens. Woonden je overste overgrootouders op een eiland of zo?' vroeg Otto. Neffe schudde zijn hoofd en werd somber.

'Misschien vertelt iemand je dat verhaal nog wel eens. Maar ik niet, en zeker niet nu. Hebben jullie Anne ook gezien vandaag?'

Otto liet zijn mond wijd open vallen.

'Anne?' vroeg hij verbaasd. 'Bedoel je je dochter?'

Neffe knikte.

'Ze is gisteravond niet thuis gekomen,' zei hij. 'We hadden ruzie om iets kleins. Tenminste, dat dacht ik. Gisteravond ging ze de deur uit om even een eindje te lopen, zei ze. Maar ze is niet terug gekomen en vanmorgen dacht ik dat ze misschien hier langs was gekomen. Aan je gezicht te zien heb je haar niet gezien.' Otto draaide zich naar Gup.

'Jij dan?' vroeg hij.

'Nee,' zei Gup. 'Ik heb haar niet gezien. Is ze niet bij haar moeder dan?'

'Geen idee. Daar kom ik nooit meer. Maar als ze hier langs komt willen jullie dan tegen haar zeggen dat ik spijt heb van wat ik heb gezegd en gedaan?'

Neffe draaide zich om zonder op het antwoord te wachten. Hij liep wijdbeens weg. Moeizaam stapt hij op zijn verroeste fiets. Hij draaide langzaam de trappers rond en slingerde door de straat.

'Het wordt hier nog vreemder dan vreemd,' zei Otto.

'En ook we heel toevallig allemaal,' zei Gup. 'Zag je dat Neffe weer andere schoenen aan had, pap? En weer twee verschillende.'

Otto haalde bloem uit een papieren zak en strooide het over zijn werkblad.

'Ja,' zei hij. 'Dit keer viel het me op dat hij een gele en een witte aan had. Elke keer als we hem zien heeft hij andere schoenen aan. Hij zou toch niet kleurenblind zijn of zo?'

'Dat zou me niets verbazen,' zegt Gup. 'Dan is wel iedereen hier kleurenblind of ze hebben een adresje waar je heel goedkoop schoenen kunt kopen.'

'Ja, maar dan wel een paar schoenen met verschillende kleuren,' zei Otto.

Gup tuurde en Otto maakte een pizzabodem. Zo wachtten ze met zijn tweeën op nieuwe klanten.

Otto en Gup kregen genoeg klanten bij de bus. Mensen uit het dorp kwamen nieuwsgierig een kijkje nemen en kochten een pizza.

Wat opviel was dat ze veel jutterspizza's verkochten.

Eigenlijk verkochten ze alleen maar jutterspizza's. Toch bleef er een probleem.

Gup en Otto tastten heel goed af wie ze voor zich hadden. Onslanders of Tijnlanders. Ze hadden door dat ze zich daar niet in moesten vergissen want alle Onstijners waren snel op hun teentjes getrapt.

Wanneer er iemand bij de bus kwam keek die eerst om zich heen om te zien wie of er nog meer was. Als er niemand anders was, dan kwamen ze opgewekt dichterbij. Wanneer er een Onslander kwam en er stond al een andere Onslander bij de bus dan was het ook gezellig. Maar als een Onslander aan kwam lopen terwijl er een Tijnlander een pizza bestelde dan was het alsof alles bevroor. Het werd dan kil en koud en het was lastig voor Gup om dan vrolijk te zijn.

De Onslandse, die nu al een tijdje bij de bus stond, heette Roeike Nooit. Zo had ze zich voorgesteld. Roeike was een bijzondere verschijning. Ze had een stormpak aan waarbij haar broek en laarzen uit één stuk rubber waren gemaakt. Maar misschien het vreemdste was dat ze over haar laarzen ook nog gymschoenen aan had. Veel en veel te groot. De linker was groen en de rechter geel. Het leek er op dat ze wel van hetzelfde merk waren want op de zijkant van elke schoen stonden zeven sterren. Het stormpak hield ze omhoog met twee stukken gefield scheepstouw, die als bretels over haar schouders hingen. Op haar hoofd had ze een vage, gele hoed van plastic. Ze had een t-shirt aan waar een cirkel op stond met een groot kruis erdoor. Onder de cirkel met het kruis had ze woorden geschreven.

“Roeike. Dat is mijn naam. Mooi hè?”

Nu was er een Tijnlandse bij de bus komen staan.

‘Wat kan ik voor u betekenen?’ vroeg Gup aan de nieuwkomer.

‘Gooi maar een puttersjizza in die kachel.’

Roeike Nooit begon onbedaarlijk te lachen. Gup keek ongemakkelijk van de een naar de ander.

‘Otto, een puttersjizza voor mevrouw...’ Hij liet een stilte vallen.

‘Nimmer. Ik ben Griet Nimmer. En jij zult wel Gup zijn,’ zei ze overdreven vriendelijk.

‘Dat klopt, mevrouw Griet Nimmer. Ik ben Gup. Woont u ook in het dorp?’

Ze knikte bijna onmerkbaar.

‘Ik woon jammer genoeg naast die vrouw die zo onbehoorlijk hard haar stem misbruikt. Je kent haar vast wel,’ zei ze hooghartig. ‘Ze heeft net een jutterspizza besteld, neem ik aan.’

Gup keek naar Griet Nimmer. Ze had een zakdoek over haar haren geknoopt. En ze had een wijde jurk aan die aan de onderkant gefield was. Griet had een morsig wit T-shirt aan waarop een doodshoofd stond. Het had er alle schijn van dat ze dat zelf had gedaan.

“Ik ben Griet. Of je het leuk vindt of niet”, stond in koeienletters onder het doodshoofd geschreven. Gup dacht na en hij begreep opeens dat Griet het over Roeike had. Ze praatte over haar alsof ze er niet bij was. Gup fronste zijn wenkbrauwen.

‘Ja, Roeike heeft net een jutterspizza besteld. Dat had u goed in de gaten,’ zei Gup op een neutrale toon.

‘Juist ja! Omdat die windbuil een jutterspizza heeft besteld, bestel ik een puttersjizza. Zo doen we dat hier,’ zei Griet. Ze maakte met haar hoofd een wegwerpgebaar in de richting van Roeike.

Gup draaide zich om naar Otto. Die haalde zijn schouders heel licht op.

‘Ik ben bang dat ik u ga teleurstellen,’ zei Gup. ‘De puttersjizza’s zijn op. Het spijt me. We kunnen alleen nog bodems bedekken met drie kleuren paprika, mozzarella en kastanje champignons. En natuurlijk niet te vergeten aan de rand een luchtige duinkorst. Mag ik u daar mee blij maken?’

Roeike Nooit begon keihard en onbedaarlijk te lachen terwijl ze weg liep om verderop op de stoerprand te gaan zitten. Gup boog zich voorover en zei, zo zacht dat Roeike het niet kon horen:

‘Weet u. Eigenlijk heeft u geluk. We hebben vandaag nieuwe mozzarella kaasjes gekocht. Die zijn nog lekkerder dan de oude. U bent de eerste die mooie plakken op uw jutterspizza krijgt. Die andere mevrouw, die naast u woont bedoel ik, die heeft het laatste oude mozzarella kaasje gekregen. Soms moet je geluk hebben.’

Gup draaide zich om en deed net of hij wat uit een kast wilde halen.

‘Doe maar,’ hoorde hij achter zich zeggen. ‘Doe dan maar zo’n jutterspizza. Omdat het zo’n mooie dag is. Het is een dag voor een mooie weerspreuk. “Wanneer de windbuil met de wolken meewaait, is de wind nog lang niet gedraaid”. Snap je hem?’

Tevreden keek Griet naar Gup.

‘En je wilt ook weten wat het betekent,’ zei ze. ‘Dat zie ik aan je ogen. Een windbuil is een windzak die laat zien uit welke richting de wind komt. Ik heb er één aan een paal in mijn tuin hangen. Zo weet ik of we een aanlandse of een aflandse wind hebben.’

Gup luisterde maar toch snapte hij het niet.

‘Dat is een mooie spreuk,’ zei hij.

‘Dank je, jongeman. Deze spreuk zit al vele jaren in onze familie. We hebben hem uit het schipbreukboek. Maar nu ga ik even zitten want mijn oude botten hebben last van de aanlandse wind.’

Gup kreeg een seintje van Otto dat de pizza voor Roeike klaar was.

‘Uw pizza is klaar, mevrouw,’ zei Gup tegen Roeike, die moeizaam overeind kwam.

‘Mijn oude botten hebben last van de aanlandse wind,’ zei ze. ‘En de wind draait nog niet verwacht ik.’

‘Hoe weet u dat?’ vroeg Gup terwijl Roeike afrekende.

‘Door de blaaskaak. Je moet weten dat in onze familie al jarenlang een weerspreuk wordt gebruikt.’

Nadat ze dat had gezegd stak Roeike haar wijsvinger in de lucht.

‘De wind is nog lang niet gedraaid, als de blaaskaak met de wolken meewaait. Leuke spreuk toch?’

‘Klinkt me bekend in de oren,’ zei Gup.

‘Kan niet,’ zei Roeike kortaf. ‘Die spreuk kent niemand anders. Zeker geen landgangers die niet uit Onstijn komen. Deze spreuk komt uit ons schipbreukboek. Ik heb thuis een paal met een blaaskaak er op die me altijd laat zien uit welke hoek de wind waait. Maar nu niet langer gepraat. Ik ga eten en daar ga ik zitten.’

Roeike Nooit pakte haar bord met de pizza van de uitgeeftafel en liep naar een tafel. Ze gunde Griet geen blik.
Griet op haar beurt had haar ogen gesloten en keek niet naar Roeike.

Gup liep de bus uit en haalde een paar droogdoeken van de waslijn. Ze waren kurkdroog en hard als een stuk karton. Hij liep er mee naar de lege tafel waar hij ze opvouwde toen Griet bij hem kwam staan.

'Is het goed dat ik alvast hier ga zitten. Ik heb last van jeuk op mijn armen.'

Gup legde de stapel droogdoeken aan de kant.

'Net als Steven,' zei Gup.

Griet grinnikte.

'Weggelopen van huis, de prutser. Komt vast door die nietsnut van een vader van hem.'

Roeike, aan de andere tafel, verslikte zich juist op dat moment in een stuk pizza.

'Als vaders botsen met hun zonen, kunnen ze beter niet bij elkander wonen,' riep Griet.

'Wat voor spreuk is dat?' vroeg Gup. 'Het lijkt me geen weerspreuk. En al helemaal geen jutspreuk.'

Griet krabde haar vlassige haar, plukte er iets uit en keek er langdurig naar alsof ze twijfelde of ze er wat mee zou moeten doen.

Griet grinnikte.

'Een mensspreuk natuurlijk. Uit ons...'

'Schipbreukboek,' vulde Gup aan.

'Ja, precies, je denkt goed na jongen. Dat is een goede eigenschap.'

Gup glimlachte, stond op en nam de stapel droogdoeken mee de bus in.

'Ik zal kijken of uw pizza klaar is.'

Even later zette Gup de jutterspizza voor Griet op tafel.

Roeike had ondertussen haar pizza bijna opgegeten.

Gup sprak haar aan: 'Heeft u ook een mensspreuk over weggelopen jongens of meisjes. Ik hoorde dat eeh... er ook een meisje is weggelopen van huis.'

'Ja, dat heb ik ook gehoord,' gniffelde Roeike. Ze ging rechtop zitten en stak haar vork omhoog.

'Beter is het om bij elkander weg te gaan, wanneer vaders en hun dochters elkaar met woorden om de oren slaan.'

Griet verslikte zich in de eerste hap van haar pizza.

'Ik heb er nog een,' grinnikte Roeike. 'Wie gulzig eet, slikt zijn eigen woorden in.'

'Ik heb er ook nog een,' zei Griet. 'Wie zeurt over gulzig eten, kan een goed gesprek vergeten.'

Roeike stond abrupt op.

'Ajuus dus,' groette ze bits.

'Ajuus,' zeiden Gup en Otto. Griet daarentegen maakte geen woorden vuil aan Roeikes vertrek. In plaats daarvan zette ze haar tanden in een groot stuk pizza.

'Kwam die laatste spreuk ook uit het schipbreukboek?' vroeg Gup.

'Tuurlijk niet, deze heb ik net bedacht, maar dat hoeft die kielkrabber niet te weten. Ze doet toch al alsof ze alles weet.'

Griet smakte luid. Gup ruimde de tafel van Roeike af en kwam daarna bij de tafel van Griet staan.

'Ze had wel precies dezelfde schoenen aan als die van jou,' zei Gup fijntjes tussen neus en lippen door.

Griet zweeg en keek naar haar eigen schoenen.

'Nee, hoor. Die van mij zijn kleiner. Ik leef niet op grote voet zoals dat mens. En ik loop al helemaal niet naast mijn schoenen.'

‘Ik zie anders wel dat je, net als Roeike, een gele en een groene schoen aan hebt. En ook met zeven sterren aan de zijkant.’

‘Nee toch? Heb je een scherp mes voor me te leen?’

Gup schudde fronsend zijn hoofd, ging de bus in en kwam even later terug met een mes. Griet pakte met één hand een stuk pizza en met de andere trok ze haar schoenen uit.

‘Lekker,’ zei ze. ‘Die pizza bedoel ik.’

‘Dank u. Ik zal het doorgeven aan Otto. Maar wat gaat u doen?’

‘Kleine operatie.’ Griet krabde aan haar hoofd en keek Gup met toegeknepen ogen aan.

‘Moet ik alvast pleisters halen?’ vroeg Gup.

‘Pleisters. Hoezo?’ vroeg Griet, terwijl ze met een stokje tussen haar tanden zocht naar een vastzittend stukje pizza.

‘Voor het geval er bloed gaat vloeien tijdens de operatie.’

‘Ach nee, hoe kom je er bij. Ik moet alleen even een ster verwijderen.’

Met het mes pulkte Griet een ster van elk van haar schoenen.

‘Zo,’ zei ze. ‘Nu hebben we niet meer hetzelfde paar.’

Met een grote grijns gaf ze het mes terug.

‘Ajuus dus,’ zei Griet. Ze legde geld op de tafel, stond op en sjokte weg.

‘Ajuus,’ zeiden Otto en Gup verbouwereerd.

Toen Griet was verdwenen kwam Otto naar buiten.

‘Weer die schoenen,’ zuchtte hij.

‘Weer die schoenen,’ herhaalde Gup. ‘Ik wil nu wel eens weten wat daar mee aan de hand is. Iedereen loopt er zo zot bij. Het lijkt hier wel mode’.

‘Of een vreemde afwijking,’ mompelde Otto hoofdschuddend, meer tegen zichzelf dan tegen Gup.

Ze haalden allebei hun schouders op. Er kwamen nieuwe klanten aan. Otto veegde zijn handen af aan zijn schort.

‘Die heb ik nog nooit gezien,’ zei Otto.

‘Ik heb ze nog nimmer gezien,’ grinnikte Gup. ‘Ik ben benieuwd wat we nu weer beleven.’

Uit de richting van de vuurtorens kwamen, innig gearmd, een man en een vrouw dichterbij. Het leek of ze dansten, maar toen Gup goed keek zag hij dat het meer leek op kunstschaatsen. Ze draaiden lachend, zwierend en zwaaiend om elkaar heen. De man lachte met een zware basstem waar de vrouw een hoge kirrende stem had.

De vrouw had een wijde witte jurk aan die bij elke zwierige beweging over straat sleepte. Om haar bovenlichaam had ze een fleurig jasje dat bestond uit felle kleuren waarbij oranje en groen het meest voorkwamen. De man had een zwart pak aan, waarbij zijn buik bijna uit zijn jasje knapte. De man had een zonnebril op zijn hoofd en de basstem zong onverstaanbare woorden. Het leek op een vreemde, onbegrijpelijke taal.

'Cosina,' hoorden ze. 'Petroefja lag de dogma fro die soudade molleka.'

En de vrouw lachte maar. Het leek of ze om de man lachte.

Toen het vreemde paar voor hun bus stilhield, ging Otto naast Gup staan en legde zijn arm om Gups schouder.

'Ha. Sjutenoska,' riep de man.

'Sjutenoska terug,' antwoordde Gup waarop de man en vrouw hinnikend begonnen te lachen.

'Je spreekt ook al een aardig woordje Onzinnigs,' lachte de man.

Gup haalde zijn schouders op.

'Dat leer je hier snel,' zei Gup.

'Ho de nofja, parame de troika,' zong de vrouw.

'Je haalt me de woorden uit de mond,' lachte Otto toen de vrouw een buiging maakte.

De man stak zijn hand uit.

'Roef Vlijm is de naam,' zei hij en schudde pompend de handen van Gup en Otto.

'Boegina Scherp,' giebelde de vrouw terwijl ze met haar hoofd knikte.

'U bent de vuurtorenwachters die in Helder-Licht en Helder-Zicht wonen, of niet?' vroeg Gup. Roef en Boegina keken elkaar guitig aan.

'Jij weet ook alles,' lachte Roef.

'Dat wisten we eigenlijk al,' zei Boegina er achter aan.

'Hoe dan?' Otto keek van Roef naar Boegina.

'Ha. Hoe dan,' bulderde Roef alsof hij net een goede mop had gehoord. Zijn buik schudde.

'Wanneer je zoals wij de hele dag alleen maar hoeft te wachten heb je de tijd om na te denken en om je heen te kijken. En dan zie je wel eens wat. Of je hoort wat. Of allebei. Vandaar.'

'Aha,' zei Gup. 'Ik begrijp er niets van, maar het zal wel zo zijn. Begrijp ik dat u zegt dat u alles weet.'

'Nou nee. Ik denk dat jij alles weet,' zei Roef raadselachtig.

'Dank u wel maar omdat u denkt dat ik alles weet moet u nog meer weten dan ik. Want dan weet u niet alleen wat van mij. U weet dan ook veel van anderen. Dus weet u meer dan ik. Dan weet u alles.'

De monden van Roef en Boegina klapten dicht. Roef krabde zijn buik en Boegina verslikte zich even.

'Nostrofja blieka peremoeska,' zei Roef in onzinnige taal.

'Wat wilde je weten dan?' vroeg Roef. 'Want ik neem aan dat je wat wilt weten.'

Gup knikte.

'Of u hier komt voor een pizza?' vroeg Gup.

'Ach gunst,' zei Boegina. 'Hadden we nog niets besteld? Nee, dat hadden we nog niet gedaan. We willen graag vier pizza's.'

'Groot of klein?' vroeg Otto.

Roef wreef over zijn buik.

'Groot,' lachte hij. 'Wat dacht je anders?'

'Vlees of vis?' vroeg Gup.

'Jutterspizza,' zei Roef. Daarna bulderde hij weer een lach.

'Je kijkt me wel grappig aan jongeman. Ik zei toch dat ik alles wist. Jullie hebben een jutterspizza bedacht en die willen we graag proeven.'

'Komt er aan,' riep Otto.

'Wat wilde je eigenlijk echt weten?' vroeg Boegina aan Gup.

'Ik wil echt alles weten over de schoenen,' antwoordde Gup.

'Dus het is je opgevallen, jongen,' zei Roef. 'Boegina meid. Ik zei al tegen je dat deze jongen alles helder ziet. Hij kan zo vuurtorenwachter worden.'

Hij wees naar Gup en keek wat meer serieus.

'Ik zal het je vertellen jongen, maar wil je de lange of de korte versie?'

'De lange,' zei Gup.

'Dat dacht ik al,' zei Boegina.

Gup versleepte een tafel en twee stoelen en zette ze vlak bij het verkoopraam neer.

‘Zo kan Otto ook meeluisteren terwijl hij de pizza’s maakt,’ zei Gup.

‘Lijkt me goed,’ zei Roef en hij klapte in zijn handen. ‘Jullie lijken me wel geschikte kerels.’

Otto keek naar Roef.

‘Zal ik je eens wat vertellen? Dat zijn we ook. En jij?’

Roefs gezicht betrok.

‘Iedereen in dit dorp loopt met een wijde boog om ons heen omdat we niet van hier zijn, begrijp je. En als je niet van hier bent dan ben en blijf je een vreemde. Dat is ook de reden dat we ons ook bijzonder gedragen want als je je vreemd gedraagt kletsen ze ook niet zoveel met je. En dat hoeft ook niet zo van ons.’

‘Daar is nu anders niets van te merken,’ zei Gup. ‘En krijgen we het verhaal nog te horen? Anders zijn de pizza’s klaar voordat het verhaal af is.’

Roef raspte zijn keel alsof hij het verhaal in een keer uit wilde spuwen.

‘Ha ha, je hebt gelijk jongen. Ik vertel je over het grote bizarre ongeluk. Het gebeurde vorig najaar, ergens in november. Er waren aanlandse stormen en de wind gierde angstaanjagend langs Helder-Zicht en Helder-Licht. Het leek alsof hij de torens om wilde blazen. De storm loeide zo hard dat er dakpannen door de lucht vlogen. We zagen het gebeuren vanuit de vuurtoren. Man, wat een storm. Zo’n geraas hadden we nog nooit gehoord. Alles kraakte en piepte, alles beukte en gierde. En dwars door dat noodweer reed een konvooi vrachtwagens. Het waren er wel zeventien. Tenminste, dat werd later verteld. Volgens mij waren het er maar twee,’ zei Roef met een knipoog.

‘Ze reden achter elkaar en hoe het is gebeurd weet niemand. Maar dát het is gebeurd weet iedereen in het dorp. Opeens klonken er in die duistere nacht nooit eerder gehoorde geluiden. Het piepen van remmen, het verbuigen van staal, het scheuren van dekkleden, het ontploffen van banden. Het leek een verschrikkelijk ongeluk, en dat was het ook. En wanneer vrachtwagens knarsen en piepen en scheuren en barsten en ontploffen, nou, dan zit iedereen hier in Onstijn klaarwakker rechtop in bed. Dat komt door het zeemansbloed van hun verre voorouders dat door hun aderen stroomt. Dan maakt het niet uit of er dakpannen door de lucht vliegen.’

‘Ja,’ onderbrak Boegina hem. ‘En daarna luisterden ze allemaal naar de ijzige stilte na het ongeluk. Het leek wel of de Onslanders en Tijnlanders knettergek werden. Niet van scheepsbreuken, zoals hun voorvaders, maar van vrachtwagens die braken.’

‘Ha nou,’ vervolgde Roef. ‘En van glijdende ladingen.’

‘Glijdende ladingen?’ vroeg Gup.

‘Ha, je komt niet van hier, dat was ik vergeten. Kijk Gup, wanneer het vroeger aan zee hard waaide dan was de kans groot dat er containers van het dek van een schip zo het water in gleden. En wanneer dat gebeurde dan rende iedereen naar het strand om te jutten. Die containers barstten namelijk vaak open of ze strandden op het strand. En het jutgevoel zit nog steeds in het bloed van de Onstijners. Dat jutgevoel kriebelde hier ook weer op die donkere novemberavond. Het juttersbloed van de Onstijners begon onstuimig te koken ook al wonen ze al lang niet meer aan zee. Alle Onstijners kwamen hun huizen uit. Dat was me een vreemd gezicht,’ zei Roef.

‘Ze buitelden allemaal over elkaar heen,’ zei Boegina.

‘Wie?’ vroeg Gup. ‘De Onslanders én de Tijnlanders?’

‘Ja, iedereen. Jong en oud, dik en dun, vriend en vijand, iedereen struikelde over elkaar,’ zei Roef. ‘Zeventien vrachtwagens waren open gebarsten en alle zeventien verloren hun lading. Tenminste, dat zeiden ze achteraf, maar ze roepen hier wel vaker zo maar wat,’ mompelde Roef.

‘De inhoud van de twee vrachtwagens kwam midden in het dorp op het plein voor onze vuurtorens te liggen. Man o man wat een gezicht,’ bulderde Roef.

Gup keek naar de stoel waar Roef op zat. Die kraakte en piepte onder het schuddebuiken van Roef.

‘Je had ze moeten zien, al die Onslanders en Tijnlanders. Allemaal graaiden ze waar ze grijpen konden. Iedereen brulde en krijste en ze schreeuwden harder dan het gebulder van de zware storm.’

‘We konden hun geschreeuw zelfs in Helder-Zicht en Helder-Licht horen,’ vulde Boegina aan.

‘Ha ha,’ lachte Roef. ‘Al die vrachtwagens zaten tjok en barstensvol met...’

Hij pauzeerde even.

‘Ha ha... zeg het maar Gup. Boordevol met...’

‘Schoenen,’ zei Gup droog.

‘Juist jongen. Schoenen. Zeventien vrachtwagens die tot de nok toe waren gevuld met schoenen die nog niet in een doos waren ingepakt. De vrachtwagens waren op weg naar een plek waar de schoenen in dozen zouden worden gestopt. Overal lagen schoenen in alle soorten en maten, in alle kleuren die je kunt bedenken. Van spierwit tot gebroken geel. Van inktzwart tot poepbruin. Van gifgroen tot vuurrood. En alles er tussenin.’

Boegina stak haar hand op.

‘Van hemelsblauw naar pimpelpaars,’ vulde ze aan. ‘Zuurstok roze waren ze en viooltjesblauw, knaloranje en beige. Je kon het zo gek niet verzinnen.’

‘Ja ja,’ zei Roef. ‘Zo ver je kon kijken lagen overal schoenen. Splinternieuw, maar met storm-, en regenwaterschade. Geen winkel zou ze meer willen verkopen. Dat zou ook lastig zijn geweest want alle schoenen lagen kriskras hutje mutje door elkaar.’

‘Door elkaar?’ vroeg Gup.

‘Ja jongen. Overal lagen linkerschoenen en rechterschoenen. Een gele linkerschoen, maatje zevenendertig, lag naast een hemelsblauwe schoen van maat veertig. Vuurrode rechterschoenen van verschillende maten lagen naast mosterdgele. Pimpelpaars gestippelde bovenop crème groene. Pastelblauwe naast diepzwarte.’

Roef stopte even met vertellen. Hij schudde van het lachen.

‘Je had ze allemaal moeten zien,’ zei Boegina. Het regende pijpenstelen waardoor iedereen tot op het bot doorweekt was. Geen onderbroek was meer droog en iedereen was aan het juttten. Alle volwassenen waren op straat, op ons na dan. Wij dronken vruchtensap en zagen wat er gebeurde terwijl zij helemaal niet meer door hadden naast wie ze stonden. Onslanders liepen naast Tijnlanders, maar ze zagen het niet. Er werden maffe onhoorbare kreten geschreeuwd. Daar hebben we het Onzinnigs bedacht, de taal die we net spraken toen we hier aankwamen. Het is de taal van die nacht omdat niemand elkaar hielp en iedereen dus voor

zichzelf zocht. Het was een kluwen van mensen met overal stapels schoenen. Het was een bijzonder gezicht.'

'drieënzeventig minuten heeft het geduurd,' lachte Roef. 'Toen waren alle schoenen van straat verdwenen. Alleen de lege vrachtwagens stonden er nog met de chauffeurs die hoofdschuddend toekeken, maar niets konden doen.'

'Waar zijn al die schoenen gebleven?' vroeg Gup.

'Wat denk je zelf. Ze zijn overal en nergens,' zei Roef. 'De Onstijners moeten ergens in hun huizen of in hun schuren de verschillende gejutte schoenen hebben verstoppt. En weet je wat?' fluisterde Roef. 'Ze schaamden zich waarschijnlijk diep voor elkaar omdat ze niet samen hadden gewerkt. Omdat ze zo hebberig waren en omdat ze elkaar niet hadden herkend in die stormnacht. Ze wilden natuurlijk niet bekennen dat ze elkaar niet hadden herkend. Daarom zijn de Onstijners na die zwarte nacht niet bij elkaar op bezoek geweest om de schoenen te ruilen. Weet je, liever lopen ze hier allemaal met verschillende schoenen rond dan dat ze proberen schoenen te ruilen.'

'Eigenwijs,' zei Boegina. 'En dan noemen ze óns vreemd!'

Boegina en Roef lieten zich achterover zakken in hun stoel. Ze glimlachten.

'Wat een geschiedenis zeg,' zei Otto.

'Zeg dat wel,' mompelde Gup.

Roef vouwde zijn handen achter zijn hoofd en was serieus.

'Toeristen komen haast niet naar Onstijn omdat ze denken dat er hier niets te beleven is. En dat er bizarre mensen wonen,' zei Roef.

'Dat klopt half,' zei Boegina. 'Er wonen hier inderdaad bizarre mensen die er hele vreemde gewoonten op nahouden. Maar er valt hier, als je het wilt zien, genoeg te beleven.'

'Waar komen die gewoonten dan vandaan?' vroeg Gup. 'Hoe is toch dat verschil tussen de Onslanders en de Tijnlanders ontstaan?'

Roef en Boegina haalden hun schouders op.

'Er zijn nog steeds onopgeloste raadsels. Waarschijnlijk was het een klein meningsverschil tussen een Onslander en een Tijnlander. Iets uit het verre verleden, toen ze allemaal nog op het eiland Onstijn woonden,' zei Roef. 'En we weten ook niet waar de antwoorden liggen. Heb jij een idee?' vroeg Roef aan Gup. 'Ik? Hoezo? Nee. Geen enkel idee. Maar ik zou wel eens...'

'Wat zou je wel eens?' vroeg Boegina en ze stond op. Gup hoorde juist op dat moment zijn vader kuchen. Het was zijn manier om aan te geven dat de pizza's klaar waren. Gup schudde zijn hoofd en draaide zich om.

'Zijn ze al klaar, pap?' vroeg hij overbodig.

'Zeker zoon. Nemen jullie ze mee of wil je ze hier opeten?' vroeg Otto.

'Meenemen natuurlijk. We zijn al te lang uit Helder-Zicht en Helder-Licht. We moeten weer op onze torens passen,' zei Boegina en rekende af.

Otto stopte de pizza's in dozen en gaf ze aan Roef.

'Dat ruikt lekker. Ik zet mijn zonnebril er weer bij op.'

'Ajuus dus,' zeiden Roef en Boegina.

'Eet smakelijk en bedankt voor het verhaal,' zei Gup.

'Dat zal wel lukken. En graag gedaan, jongen. Graag gedaan,' zei Roef.

Daarna liepen ze weg waarbij Roef om Boegina draaide met zijn buik vooruit.

Boegina zwierde waardoor haar jurk over straat waaide. Gup volgde ze met zijn ogen tot hij ze niet meer kon zien. Daarna maakte hij zijn uitgeeftafel schoon,

zette hij de tafel en stoelen terug en ging op een bank zitten. Opeens keek hij met een enorme twinkeling in zijn helder blauwe ogen naar Otto.

‘Ik heb een idee,’ zei Gup.

‘Daar was ik al bang voor,’ lachte Otto. ‘Laat maar eens horen dan.’

‘Morgen,’ zei Gup. ‘Morgen zal ik het vertellen!’

Gup liep langs de viswinkel en de slagerij. Het viel hem op dat er een dikke muur tussen de beide winkels stond. Hij schudde zijn hoofd en dacht er aan hoe vreemd de mensen in dit dorp zich gedroegen.

Langzaam liep hij terug naar de bus. Voordat hij er aankwam zag hij dat er wat aan de hand was.

'Weer wat,' zei Otto die een stuk papier onder een ruitenwisser vandaan haalde.

'Aan jou de eer,' zei Otto.

Gup pakte het stuk papier en ontvouwde het. Het was een groot, dik wit vel waarvan elke zijde wel een meter lang was. Er stond maar een zin op geschreven, in grote letters en met rode inkt die onderaan uit was gelopen.

'Wie de schoen past, die trekt hem aan,' las Gup voor.

Gup keek eens goed, maar er was niets bijzonders te ontdekken.

'Dat kan mooi bij de verzameling bijzondere gebeurtenissen,' zei Otto. 'Wat zou het kunnen betekenen?'

'Ik denk dat iemand nog een ultieme poging doet om ons hier vandaan te krijgen,' zei Gup. '

'Brrr... bangmakerij of zo,' zei Otto. 'Grie-ze-lig. Maar niet heus.'

'Toch is er iemand die zijn best doet om ons hier weg te krijgen,' zei Gup.

'Diegene moet dan beter zijn best doen. Of hij moet er mee stoppen.'

Gup vouwde het papier op en legde het in de bus. Daarna liep hij naar de ruitenwisser.

'Ik zie geen schoenafdrukken,' mompelde hij. 'Alleen vegen, alsof iemand met een veger zijn eigen sporen heeft uitgewist.'

Veel tijd om er over na te denken had hij niet. Amme Nooit kwam puffend aangelopen en zuchtte diep toen hij bij de bus stilhield.

'Goedemorgen,' zei hij somber.

'Dat wens ik u ook,' zei Gup. Hij probeerde vrolijk te zijn voor Amme, maar dat lukte niet.

'Mooi weer om wat terug te vinden,' zei Amme.

'Bent u wat kwijt dan?' vroeg Gup.

Amme keek naar Gup.

'Dat kun je wel zeggen,' zei Amme. 'Het schipbreukboek dat al tientallen jaren bij ons in de familie is. Het is vannacht gestolen uit Juliëttes huis. Het is foetsie, met alle woorden die er in staan,' zei Amme zenuwachtig.

'Dat is maar goed ook,' zei Gup.

'Wat bedoel je?' Amme keek met een scheef hoofd naar Gup alsof hij niet precies kon inschatten wat Gup bedoelde.

'Oh, gewoon, dat het boek is gestolen mét alle woorden er in. Anders was het nu wel een rommeltje in Juliëttes huis. Dan lagen al die woorden daar een beetje en dat is lastig opruimen, volgens mij. Weet u, ik ben wel eens gedachten kwijt, maar die vind ik wel weer terug als ik naar de plek ga waar ik ze kwijt ben geraakt. Het lijkt me rampzalig als er nog woorden uit het boek in haar huis zouden liggen zonder dat het boek er is.'

'Ja. Ja,' mompelde Amme alsof hij te veel moest nadenken bij de woorden van Gup.

'Het schipbreukboek is helemaal weg. Tenminste... ons boek.'

'Dat is ook zo,' zei Otto, die er bij was komen staan.

'De Onslanders hebben een boek en de Tijnlanders hebben het andere, toch?'

Amme knikte.

‘Wij hebben het mooiste schipbreukboek. Dat dan weer wel.’

‘Is Steven al weer terug?’ vroeg Gup.

Amme ijsbeerde van voor naar achteren en weer terug langs de bus.

‘Eeh... ja,’ aarzelde hij. ‘Al veel langer dan die andere die ook weg was.’

‘Bedoelt u Anne? Is zij ook al weer terug dan?’

‘Natuurlijk niet, die is nog steeds verdwenen. Wat wil je ook, met zo’n flierefluitende sloeproeiër als vader. Dat kon nooit goed gaan. Die blijft nog langer weg dan de vorige keer.’

‘Oh, is ze al eerder weggelopen van huis dan?’ vroeg Otto.

‘Ach ja, dat doen ze...’

Op dat moment kwam Neffe Nimmer om de hoek van de bus. De beide kemphanen liepen pardoes tegen elkaar aan. Ze keken elkaar kort, maar vernietigend aan, waarna Neffe met een boog om Amme heen liep. Het vreemde was dat er niet werd gescholden. Stil liep Amme zonder wat te zeggen verder en Neffe keek Amme na.

‘Het is wat,’ zei Neffe. ‘Zijn zoon is nog steeds spoorloos verdwenen. Goeiemorgen trouwens.’

‘Goeiemorgen meneer Nimmer. Wat zegt u? Is Steven nog steeds weg?’ vroeg Otto verbaasd.

‘Tuurlijk. Zou ik ook doen met zo’n geitenbreiende verstekeling als vader.’

Gup sjokte naar een wiel van de bus en schopte er tegen aan.

‘En Anne dan? Is zij al weer terug?’

‘Tsss. Wat denk je wat. Natuurlijk is ze weer terug. Ze was maar eventjes weg, maar we hebben het al weer uitgepraat.’

Gup en Otto keken elkaar verwonderd aan. Ze snapten er niets van. Gup wilde wat zeggen, maar Neffe was hem voor.

‘We zijn ons schipbreukboek kwijt,’ zei hij zomaar. ‘Weg en verdwenen en foetsie. Gisteren lag het boek nog in het huis van Jutitia. Vanmorgen was het boek dat al tientallen jaren in onze familie is verdwenen, waarschijnlijk gestolen.’

Gup moet, of hij wilde of niet, grinniken.

Neffe Nimmer stond vlak voor Gup stil.

‘Moet je daar om lachen?’ vroeg hij dreigend.

‘Ja,’ zei Gup. ‘Ik lach altijd ergens om. Soms doe ik een strik om een cadeautje, of een touwtje. Soms loop ik een rondje om de bus of doe ik een tasje om een doos waar een pizza in zit, maar meestal lach ik ergens om. En omlachen en inlachen is beter dan uitlachen. Of niet?’

Gup wachtte niet op antwoord.

‘Wilt u trouwens een pizza vanmiddag? We hebben een nieuwe pizza bedacht. Na de jutterspizza hebben we vanaf vandaag ook de Halve zolen pizza.’

Neffe was vergeten dat hij net nog boos op Gup was.

‘Halve zolen pizza? Wat is dat voor pizza dan?’ vroeg hij verlekkerd.

Otto zuchtte omdat Gup net een naam voor een pizza had bedacht zonder met hem te overleggen. Otto kon aan Gup zien dat die er nog niet over had nagedacht wat er op de pizza moest.

‘De zolen pizza dus,’ herhaalde Otto.

‘Nee pap, de Halve zolen pizza,’ verbeterde Gup.

‘De Halve zolen pizza,’ mompelde Otto. ‘Hoe zat het ook al weer?’

Gup danste van zijn ene op zijn ander voet.

'Zachte luchtige bodem,' begon Gup.

'Natuurlijk, zoals altijd. Met... eeh gekke ingrediënten zoals eeh...'

'Voor de visliefhebbers leggen we er stukjes tong op, verrukkelijke platvis die we in de viswinkel in het dorp kopen. En zeewier als garnering nadat de pizza uit de oven komt. Verder doen we er mosselen op en een paar garnalen. We doen er veel ui op want het moet wel een pizza zijn waarmee gaten in halve zolen snel gevuld kunnen worden. Voor de vleesliefhebbers hebben we een pizza waar we dunne plakjes metworst op leggen. En ham die boven eikensnippers is gerookt. Wat verder bij beide hetzelfde is...'

Gup pauzeerde even terwijl Otto hem stilletjes lachend aankeek. Vooral ook door de uitdrukking op Neffe's gezicht. Die likte voortdurend met zijn tong slikkend over zijn lippen en zijn ogen puilden bijna uit zijn hoofd.

'Hetzelfde is de sliertkaas. Lange slierten langzaam smeltende jonge kaas die voor het profiel in de halve zolen zorgt. En ja, er is nog een voorwaarde, een bijzonderheid. We bieden de pizza aan tegen een bijzondere prijs.'

Otto schrok.

'Nee,' kreunde hij.

'U krijgt de Halve zolen pizza voor de Halve zolen pizza prijs. U betaalt natuurlijk de helft van de normale prijs. Bovenop de prijs...'

Gup deed net of hij diep nadacht terwijl hij al lang bedacht had wat hij zou gaan zeggen.

'Ja, dat zal het zijn. U betaalt ook iets anders, wat unieks. Iets waarvan er genoeg is in dit dorp. Naast die prijs kost het u per pizza ook nog eens anderhalf paar schoenen.'

Even was het stil. Otto's kin zakte naar beneden. Daarna begon hij onbedaarlijk te schateren en Neffe lachte mee.

'Dat meen je niet?' vroeg hij.

'Dat meent hij wel! Geweldig!' schreeuwde Otto. Hij gaf zijn zoon een high five en schudde proestend zijn hoofd.

'Anderhalf paar schoenen dus plus de halve zolen prijs. Bliksems, wat geweldig. Je kon wel een zoon van mij zijn.'

'Ben ik ook pap,' zei Gup grijnzend.

'Ik kom wel langs. Ik heb nog wel behoorlijk veel paar overtollige schoenen liggen,' zei Neffe.

'En ik ken ook wel mensen die dat ook hebben. Maar nu ga ik eerst op zoek naar het schipbreukboek.'

'En uw dochter,' wilde Gup zeggen, maar dat hield hij binnen.

'Ajuus dus,' zei Neffe.

'Ajuus dus,' zeiden Otto en Gup tegelijkertijd.

Toen Neffe uit zicht was sloeg Otto Gup op zijn rug. Daarna maakte hij Gups haar in de war.

'Tjonge jonge. Geweldig wat je nu weer hebt bedacht. Ik weet niet wat je met die schoenen van plan bent, maar van mij mag je. Van mij mag je helemaal. Pfff... een pizza in ruil voor drie schoenen. Wat een idee.'

Lachend verdween Otto in de bus. Gup floot een wijsje en ging zijn vader helpen.

Otto was, nadat hij de bus had opgeruimd, het dorp ingegaan waar hij de viswinkel binnen liep.

‘Tongetjes zeker?’ vroeg visboer Ulbe Nimmer. ‘Ik heb ze al klaar gelegd. Het zijn de beste van het beste: Zo uit zee in de pan of in stukjes op de pizza. Wij Tijnlanders houden van ons werk en ik hou van de vis die ik verkoop.’

‘En van lopende vuurtjes,’ zei Otto die begreep dat Neffe Nimmer direct naar Ulbe was gelopen met het nieuws over de Halve zolen pizza en de tong die daar op moest.

‘Dan weet je vast ook al wat ik nog meer nodig heb.’

Ulbe ging niet in op wat Otto zei, maar wees op een paar bakjes waar in zat wat hij nodig had.

‘Je gaat toch niet naar de burenhè? Daar hebben ze vast geen ham die boven eikensnippers is gerookt.’

Otto had schik. Hij betaalde en bedankte Ulbe voor de tong, de garnalen, het zeewier en de mosselen, waarna hij naar Wubbe Nooit ging.

‘Of ik ham heb die boven eikensnippers is gerookt? Tuurlijk. Hoeveel wil je? En waarvoor?’ vroeg Wubbe.

Otto legde uit dat ze een nieuwe pizza op het menu hadden gezet. Hij zei tussen neus en lippen door ook iets over de prijs.

‘De helft van de prijs plus anderhalf paar schoenen? Drie schoenen? Dat is geweldig want dan kom ik ook eens van die krenge af. Hoe laat ben je open?’

‘Vanaf half vier,’ zei Otto. ‘En vanavond gaan we langer door dan anders. Dus kom gerust langs.’

‘Dat zal ik doen,’ lachte Wubbe. ‘Dat zal ik zeker doen. Of anders stuur ik Homme, mijn vader, wel.’

Otto knikte.

‘Heb je nog meer nodig?’ vroeg Wubbe.

‘Metworst.’

‘Meen je? Ik ben wereldberoemd in heel Onstijn vanwege mijn zelfgemaakte metworst.’

Wubbe leunde over de toonbank en fluisterde geheimzinnig.

‘Ik doe er altijd wat speciaal geïmporteerde kruiden door. Dat is het geheim van mijn metworst.’

Otto betaalde en sjouwde even later met welgevulde tassen terug naar de bus. Daar was Gup met de tomatensaus bezig. Dat was de specialiteit van Gup. De saus moest gewoon goed zijn. Het moest smeerbaar zijn. Niet te waterig, niet te klonterig en smeug, vol smaak.

‘We krijgen het druk vandaag,’ zei Otto glimlachend. ‘Al een idee waar je die schoenen wilt laten?’

Gup knikte.

‘Ik heb een grote opslagruimte gevonden toen jij boodschappen deed,’ zei hij geheimzinnig en triomfantelijk.

‘Ik moet alleen nog vragen of de schoenen er mogen liggen, maar dat is vast geen probleem. Ik heb ook een kar geregeld waar ik de schoenen in bewaar. En tegelijkertijd heb ik nog wat raadsels opgelost.’

Otto vroeg niet verder.

‘Mooi,’ zei hij alleen maar. ‘Dat kan ik wel aan nou overlaten. Maar nu aan de slag. We hebben werk te doen.’

Om half vier stonden er zeven Onstijners bij de bus die niet hoefden te zeggen welke pizza ze wilden hebben, want ze hadden alle zeven drie schoenen bij zich. Toch was het niet makkelijk om pizza's te verkopen omdat er oeverloos werd gekibbeld over wie er als eerste aan de beurt was.

Homme Nooit wond zich het meeste op. Hij vond dat hij als eerste aan de beurt was. Jamme Nimmer vond precies hetzelfde. Met rood aangelopen gezichten riepen ze dwars door elkaar heen.

'Mijn zoon heeft de heerlijkste metworst geleverd voor deze pizza,' zei Homme. Het leek daarbij of hij tegen de lucht praatte want hij keek niemand aan. Toch werd er door Jamme gereageerd.

'Hoor ik daar de mislukte stem van een slapjanus?' vroeg Jamme Nimmer.

'Ja hoor. Ik heb net de valse kraaiestem gehoord van die vleesetende slampamper. Ik ben zijn naam even vergeten, maar dat maakt niet uit want slapjanussen hebben geen naam nodig. Wat ik zeggen wilde is dat mijn zoon, de unieke visboer Ulbe, zijn beste tong heeft geleverd voor deze pizza.'

'Ha, ik hoor iets,' reageerde Homme Nooit.

'Ik hoor een geboren niksnut praten over zijn zoon die een leegloper zonder tong is. Een leegloper die niet kan praten omdat hij net zijn tong heeft verkocht. En daarbij was ik hier het allereerste en nam anderhalf paar dure schoenen mee.'

'Ha, dure schoenen,' schreeuwde Jamme. 'Laat me niet lachen. Dat is nog een bewijs dat hier een nietsnut bij de bus staat. Een schreeuwlelijk met drie eenvoudige schoenen. Hij heeft zeker zijn goedkoopste meegenomen. Ik zie een gebroken witte bijvoorbeeld van, ik schat, maatje zesendertig. Ja, dat kan iedereen. Maar kijk mij dan!' Jamme sloeg zich een paar keer op zijn borst.

'Drie mooie nieuwe schoenen heb ik meegenomen. Leuke modelletjes in maat eenenveertig en tweeënveertig die nooit zijn gedragen.

Gup stond er bij, net als de vijf andere klanten. Die moesten lachen bij alles wat er werd gezegd en niemand bemoeide zich ermee. Ze waren de plagerijen die ze hoorden schreeuwen waarschuwend.

'Dit is een pizzabus,' zei Gup toen Jamme en Homme even niets zeiden.

'In deze pizzabus worden pizza's gebakken. Otto bakt ze, ik verkoop ze en wij gaan nu zeven pizza's maken. En ik heb een oplossing voor het probleem van deze twee mannen.'

Gup stopte even toen Homme en Jamme hem verbaasd aankeken.

'Wie van jullie twee het eerst bestelt, krijgt als tweede de pizza. En wie als tweede bestelt, krijgt zijn pizza als eerste. Zeg het maar.'

De twee bekvechters keken nog meer verbaasd naar Gup. Geen van twee wilde wat zeggen of kon wat zeggen.

'Ik kan het ook anders doen,' zei Otto. 'Ik vraag hoeveel Halve zolen pizza's met vis en hoeveel Halve zolen pizza's met vlees ik moet maken. Wie met vlees wil wijst naar mij en wie er een met vis wil wijst naar Gup. Ik tel af van drie naar nul. En bij nul wijst iedereen tegelijkertijd. En laten we het snel doen want ik zie meer klanten komen.'

De klanten knikten. Ze snapten het.

'Drie, twee, één, nul,' zei Otto snel.

Vier vingers wezen naar Gup, drie naar Otto.

'Vier vis, drie vlees,' zei Gup. Graag hier het geld afrekenen en de schoenen mogen in die kar.'

De zeven klanten rekenden af. Het geld ging in een kistje en de schoenen werden op de kar gegooid. De vier Tijnlanders gingen bij elkaar aan een tafeltje zitten en de drie Onslanders gingen in de buurt van de andere tafel zitten. Gup had vanmiddag van wat planken en balken een paar bankjes gemaakt. Een beetje krakkemikkig, dat wel. Maar iedereen kon goed zitten. Otto ging aan de slag en even later rook het heerlijk naar Halve zolen pizza.

Al snel was het aangenaam gezellig bij de bus. Bij de tafel van de Onslanders werd er gekletst en gelachen omdat er grappen werden gemaakt over de Tijnlanders. Andersom gebeurde dat natuurlijk ook.

De Tijnlanders probeerden voorvallen uit het verleden zo aan te dikken dat de Onslanders er niet goed van af kwamen.

‘Wat een gehakketak,’ zei Otto tegen Gup.

‘En het lijkt of ze nooit ophouden,’ zei Gup. Daarna wees hij naar hun terras.

‘Heb je wel gezien dat Homme en Jamme er nog steeds zijn?’

Otto veegde zijn handen af aan zijn schort en keek eens goed.

‘Ik ben zo druk bezig met die Halve zolen pizza dat me dat nog niet was opgevallen, maar je hebt gelijk zeg.’

‘Ze zeggen nu helemaal niet zo veel. Het is net of ze alleen maar luisteren en dat ze elkaar in de gaten houden.’

Otto had even de tijd om naast Gup te gaan staan. Ze leunden beiden met hun ellebogen op de uitgeefplank.

‘Valt het je op dat er bijna geen kinderen te zien zijn?’ vroeg Otto.

‘Het lijkt wel een dorp waar de volwassenen zo nadrukkelijk aanwezig zijn, dat je vrijwel geen kind tegenkomt.’

‘Kan ik me ergens ook wel voorstellen, pap. Wie wil er nou tussen zo’n stelletje druktemakers wonen?’ antwoordde Gup.

‘Er moeten hier wel kinderen wonen hoor, want ik zag een school en volgens mij heeft iedereen vakantie, net als ik.’

‘Waar zijn al die kinderen dan?’ vroeg Otto.

‘Geen idee. Maar ik heb ze wel nodig,’ zei Gup geheimzinnig.

‘Dan moet je Anne en Steven zoeken. Zij kunnen je vast verder helpen bij dat plan dat je in je hoofd hebt.’

Gup mompelde wat onduidelijke en raadselachtige woorden.

‘Ik hoef ze niet te zoeken want volgens mij heb ik ze al gevonden.’

Hoofdschuddend draaide Otto zich om en ging weer aan het werk.

Het duurde niet lang of Gup nam bestellingen op van nieuwe klanten en tijdens het afrekenen liet hij de schoenen in de kar leggen.

De zon zakte tussen de twee vuurtorens door, maar Otto en Gup waren te moe om er rustig naar te kijken. Nadat de laatste klanten weggingen en ze alles hadden opgeruimd lieten ze zich zuchtend op een bank in de bus zakken.

‘Wat wil je toch met al die schoenen?’ vroeg Otto.

‘Zorgen dat die ruzies stoppen,’ antwoordde Gup en nam een slok water.

‘Zorgen dat die ruzies stoppen,’ papegaaide Otto. ‘Hoe dan?’

Gup haalde zijn schouders op.

‘Daarvoor moet ik eerst weten waarom hier twee vuurtorens staan. En waarom het lijkt of we op een eiland zijn in plaats van in een dorp. Ik hoor niets anders dan scheepstermen en jutterzaken. Ik snap er niets van, maar ik ga het niet aan die mopperende oude mannen vragen. Die vertellen toch alleen maar wat ze willen zeggen.’

Otto knikte. Hij vouwde zijn schort bedachtzaam op en wilde wat zeggen, maar hij kreeg er de kans niet voor.

‘Volluk,’ klonk het opeens bedeesd.

Twee stuurs kijkende dames stonden bij de bus. Beiden hadden een grijze rok aan met een zwarte trui en hun haar hadden ze allebei, alsof ze het hadden afgesproken, in een lange staart gevlochten. Ze wilden tegelijkertijd binnen komen, maar dat ging niet. Ze keken elkaar verontschuldigend aan en glimlachten toen even.

‘Sorry dat we zo binnen vallen, maar we wilden u iets vragen.’

De vrouw die sprak frunnikte aan haar trui. Ze peuterde aan een los draadje en keek daarna met helder blauwe ogen de bus in.

‘Ik ben Janke,’ zei ze zacht. ‘De moeder van Steven.’

‘En ik ben Wimme, de moeder van Anne,’ zei de andere vrouw verlegen.

Otto en Gup waren aangenaam verrast door dit bezoek. Otto maakte gauw twee plaatsen vrij voor de dames en bood ze een zitplek aan.

‘Zijn ze al weer terecht?’ vroeg Otto.

Janke en Wimme schudden hun hoofden.

‘Nee, en daar zijn we ongerust over. Heel ongerust.’

‘Zijn hun vaders dan niet aan het zoeken?’ vroeg Otto.

Wimme en Janke keken elkaar aan.

‘Die doen niets samen en ze doen niets alleen,’ zei Janke.

‘Amme en Homme doen niets samen,’ zei Wimme. ‘Behalve op elkaar schelden,’ zei ze er zacht achter aan.

‘Het zijn lieve mannen hoor,’ zei Janke, ‘maar soms...’

Janke en Wimme zuchtten.

‘Ze zijn zo koppig als... ik wou bijna zeggen, als twee ankers die om elkaar vast verstrengeld zitten op de bodem van de zee. Maar die vergelijking maak ik niet,’ zei Wimme. ‘Iedereen praat hier namelijk nog alsof het gisteren was dat ze op het eiland woonden.’

‘Daar doen wij niet aan mee,’ vulde Janke aan. ‘Dat is geschiedenis.’

‘En Steven en Anne zijn er ook flauw van,’ zei Gup.

‘Volgens ons wel,’ zei Wimme.

‘Zouden ze al het geneuzel van die mopperende volwassenen ook zo zat zijn? Dat stomme gezeur en het gekat op elkaar?’ vroeg Gup.

‘Ze kiften en klieren, ze zuigen en zaniken,’ zei Otto. ‘Ik kan me heel goed voorstellen dat iedereen hier elkaar zo wantrouwend aankijkt.’

Wimme en Janke knikken.

‘In huis is er niets aan de hand. Daar snijdt Amme beeldjes uit oud hout,’ zei Wimme vol bewondering voor haar man.

‘En Homme bedenkt de meest fantastische kunstvoorwerpen van wegwerpmateriaal,’ zei Janke.

‘Zodra ze buiten zijn gaat er echter een knop om in de houten koppen van ze. Dan staren ze dwars door de ander heen en gunnen ze elkaar geen blik waardig. En zo doen de meeste Onslanders en Tijnlanders. En het meest sukkelige is dat niemand precies weet waarom,’ zei Janke.

‘Het moet eindelijk stoppen en volgens mij wil iedereen dat, maar durft niemand het toe te geven,’ zuchtte Wimme.

‘Hoe kunnen wij helpen?’ vroeg Otto.

De twee moeders keken elkaar aan. Janke kijkt Otto vervolgens doordringend aan.

‘Jullie helpen al want er gebeurt wat in Onstijn. Alleen lijkt het wel of het eerder erger wordt voor het beter wordt. Steven en Anne weg en meer gekissebis op straat,’ mompelde Wimme.

‘Maar ook meer Onslanders en Tijnlanders die dankzij jullie en jullie pizza’s weer wat dichterbij elkaar durven komen. We zien dat de Onslanders en de Tijnlanders elkaar opzoeken bij jullie bus. Alleen praten ze nog niet met elkaar, maar over elkaar.’

‘Kunnen jullie er voor zorgen dat ze mét elkaar gaan praten, in plaats van over elkaar?’ vroeg Wimme en Janke knikte.

‘Veel mensen praten op een negatieve manier over Onstijn. Er komen hier bijna geen toeristen. En dat terwijl we zulke bijzondere dingen kunnen laten zien,’ zei Janke.

‘De vuurtorens bijvoorbeeld. Welk landdorp heeft er nu twee vuurtorens?’ vulde Wimme aan.

Otto schudde zijn hoofd.

‘Eén vuurtoren is al veel voor een dorp dat zo ver van zee aflight als Onstijn, maar twee? Ja, dat is wel heel bijzonder.’

‘De geschiedenis van Onstijn is net zo bijzonder, maar er komt hier bijna niemand op vakantie. Onstijn is een kleurloos dorp,’ zei Wimme.

‘Ja,’ zei Janke. ‘We hebben leven in de brouwerij nodig want we moeten onszelf weer op de kaart zetten.’

‘De landkaart bedoelen we en absoluut niet de zeekaart,’ mompelde Wimme.

‘Ik ben bang dat we dat niet helemaal in de hand hebben,’ zei Otto. ‘Wat denk jij, Gup?’

Gup antwoordde niet. Hij keek naar beide vuurtorens. Bovenin knipperden de lampen. Meneer Vlijm en zijn vrouw seinden naar elkaar. Maar hij zag nog wat anders. Iets dat hij nog niet eerder had gezien en plotseling verscheen er een grote glimlach op zijn gezicht.

‘Eigenlijk is het niet moeilijk,’ zei Gup daarna geheimzinnig. ‘Het is net als het bakken van een pizza. Het enige dat nodig is, zijn de goede ingrediënten, een oven en de juiste temperatuur. En een paar goede bakkers natuurlijk.’

‘Gup bedoelt te zeggen dat het goed komt,’ zei Otto. ‘Willen jullie misschien een kopje thee?’

Wimme en Janke keken elkaar aan. Ze schudden allebei hun hoofd.

'We hopen niet dat jullie het vervelend vonden dat we zo maar langskwamen'.

Otto glimlachte. 'Dat is toch totaal geen probleem,' zei hij.

Janke en Wimme straalden een beetje.

'Help ons alstublieft,' zei Janke.

Otto knikte.

'Komt goed,' zei hij, maar hij wist absoluut niet waarom hij dat zei.

Het was stil en aardedonker in Onstijn terwijl Gup langs de huizen sloop. Hij deed zijn best om onzichtbaar te blijven op de weg van de pizzabus naar Helder-Licht.

Gup wilde ondanks dat ze een vermoeiende dag achter de rug hadden nu nog met de vuurtorenwachters praten.

Otto kwam achter hem aan. Zo nu en dan hield hij halt, zuchtte even en volgde dan Gup. Hij had geen idee wat Gup wilde, maar hij had er mee ingestemd om mee te gaan. Otto begreep ook dat ze absoluut niet gezien moesten worden.

‘Ssst, pap, je moet niet zo zuchten,’ zei Gup toen Otto hem had ingehaald.

‘De hele wereld hoeft niet te weten dat we hier lopen.’

Otto zei niets, maar sjokte naast Gup. Het laatste stukje was het meest lastig, maar het lukte hen om snel en ongezien het pleintje over te steken naar de deur van Helder-Licht.

Gup belde aan.

‘Ja?’ klonk even later de stem van meneer Vlijm uit de intercom.

‘Zegt u het maar,’ zei direct daarna mevrouw Scherp.

‘Gup en Otto hier. We willen graag even met Steven en Anne spreken,’ zei Gup.

‘Wat?’ vroeg Otto.

‘Wat?’ vroegen de vuurtorenwachters.

Gup zei niets en liet een stilte vallen waardoor het gezoem van de intercom duidelijk te horen was.

‘Hoe weet je...?’ vroeg mevrouw Scherp.

Daarna klikte de deur open en klommen Otto en Gup de trap op.

Boven in Helder-Licht, in een gezellig ingerichte ruimte, volgestopt met afbeeldingen en voorwerpen die met de zee te maken hadden, zaten ze bij elkaar. Anne, Steven, de vuurtorenwachters, Gup en Otto.

‘Hoe wist je eigenlijk dat we hier waren?’ vroeg Anne.

Gup haalde zijn schouders op.

‘Vanmiddag was ik op zoek naar een plek waar we de schoenen kunnen bergen. Ik zag de schuur die hier achter de vuurtoren staat en keek door het raam naar binnen.’

‘En daar zag je ons,’ zei Steven.

Gup knikte.

‘Zo simpel was het. En ik zag dat jullie veters uit schoenen haalden.’

Anne en Steven keken elkaar aan.

‘Vertel jij het maar,’ zei Anne. Steven knikte.

‘We willen dat er wat gebeurt in Onstijn. We zijn het zat dat al die mopperkonten niets anders doen dan de hele tijd fitten. Ze roddelen maar een eind weg over elkaar zonder dat ze elkaar kennen en ze denken dat ze elkaar kennen, maar ze strooien alleen maar lasterpraatjes rond. Klinkklare onzin vol onwaarheden worden rondgebazuind. En daarom hebben we...’

‘Een brief aan ons geschreven,’ zei Otto.

Anne knikte.

‘We hadden in de krant gelezen dat jullie de inwoners van het dorp Hazerbeeke hebben geholpen door een gelddiefstal op te lossen. En dat jullie er voor gezorgd hebben dat daar de kerk niet werd gesloopt. Dat hebben we in onze klas besproken en zo kwamen we met zijn allen op het idee om jullie te schrijven.’

Anne liet een stilte vallen.

‘Uit naam van een burgemeester die niet bestaat,’ zei Otto.

‘En jullie zijn gekomen. Tof is dat,’ zei Steven.

‘Hebben jullie ook onze stoelpoten doorgezaagd?’ vroeg Gup.

Anne, Steven, en Boegina keken naar Roef.

‘Dat heb ik gedaan,’ zei Roef Vlijm. We wilden zeker weten dat jullie bleven, dat jullie niet zouden vluchten als er een klein probleempje zou zijn,’ biechtte Roef op.

‘En dus hebben jullie ook dat briefje van een bij een meter aan ons geschreven?’ vroeg Otto.

‘Dat heb ik gedaan,’ zei Boegina.

‘Dan weten we dat ook weer,’ zei Otto. ‘En die stukjes veter langs de kant van de weg?’

‘Dát was mijn idee,’ zei Anne.

‘Ik had al zo’n vermoeden,’ zei Gup. ‘Wat willen jullie dan graag?’

Het was stil. Iedereen was in gedachten. Gup keek eens goed om zich heen. Hij zag zwart wit foto’s in frames gemaakt van oud hout. Wrakhout, dacht hij. Kiekjes van het strand, een anker, een schip en paarden langs de vloedlijn. Hij werd uit zijn gedachten gehaald door Anne.

‘We willen feest in Onstijn. Dat er geen gezeur is en geen gezanik en geen geklets’.

‘Sinds dat vrachtwagenongeluk is het zelfs nog erger geworden, omdat iedereen door die stomme schoenen nog meer aan zichzelf dacht.’

Otto keek Gup aan.

‘Je hebt zo’n gekke glimlach op je gezicht. Zeg het maar, Gup.’
Gup haalde een briefje uit zijn broekzak en zei: ‘Flessenpost.’

De volgende dag kwamen de ouders van Anne en Steven er op een wel heel bijzondere manier achter dat het goed ging met hun kinderen. Amme Nooit hoorde de bel, opende niet veel later de voordeur en vond een lege fles op de stoep. Toen hij hem oppakte en goed keek, zag hij dat er een stuk papier in zat. Hij haalde de kurk er af, peuterde het papiertje er met een breinaald uit en kwam er achter dat het een berichtje van Anne was.

“Lieve mam en beste Amme, het gaat goed met mij.
Maak je geen zorgen, ik kom terug.
We zitten hoog en droog en komen niets te kort.
Maar voordat we terugkomen, moet er heel wat water naar de zee stromen.

Liefs en een dikke kus, ook van Steven.

Anne.”

Amme en Wimme herkenden het handschrift. Amme sloeg zijn arm om Wimmes schouder die van opluchting zachtjes huilde.

Hetzelfde gebeurde in het huis van Steven. Daar troostte Neffe Janke, nadat ze samen het bericht van Steven hadden gelezen.

Bij meer mensen was er flessenpost bezorgd.

Slager Wubbe kreeg een fles met daarin een briefje waarop stond:

“Vis, het meest lekkere stukje vlees.”

Visboer Ulbe kreeg een briefje waarop stond:

“Vlees, zo lekker als verse vis.”

Onderaan de briefjes stond geschreven: “Weet op welke grond je woont!”

Bij Jutitia stond op het briefje:

“Het schipbreukboek is gebroken. Er zijn er twee, niet een.”

Bij Juliëtte stond hetzelfde:

“Het schipbreukboek is gebroken. Er zijn er twee, niet een.”

Eerst dachten de Onslanders dat de flessen afkomstig waren van de Tijnlanders, maar toen ze met hun fles in de hand driftig en opgewonden op weg gingen om verhaal te halen bleek dat de Tijnlanders ook flessen hadden gekregen, waarvan zij dachten dat die van de Onslanders afkomstig waren.

Het raadsel werd niet opgelost om de doodeenvoudige reden dat de Onslanders en Tijnlanders niet met elkaar in gesprek gingen.

Dat deden ze wel met Gup en Otto bij de pizzabus.

Neffe Nimmer stond voor het uitgeefraam nerveus te wiebelen. Hij krabde zijn armen.

‘Een schande is het. Rare streken, dat zijn het. Die zonderlinge Onslanders laten het slechtste in zichzelf boven komen. Er ligt iets op het puntje van mijn tong als ik aan ze denk, maar ik zeg het niet.’

Na zijn tirade keek Neffe verwilderd naar Gup.

‘Volgens mij bent u boos. Maar dan bent u aan het verkeerde loket. Boosheid wordt afgehandeld door de burgemeester.’

‘De burgemeester? Die hebben we niet,’ briepte Neffe als een op hol geslagen paard.

‘En als u een zeepaard na wilt doen met uw gebries dan hebben we liever dat u dat in de zeepaardenmanege doet,’ vulde Otto aan.

Neffe Nimmer wist niet hoe hij het had. Hij bedaarde meteen alsof hij wist dat het geen zin had om hier boos te zijn. Hij liet zijn schouders zakken.

‘Wat is er precies aan de hand?’ vroeg Otto. ‘Wil je een kop koffie?’

Neffe knikte.

Toen Neffe een kop koffie in zijn hand had vertelde hij over de flessenpost die hij had gekregen. En dat hij dacht dat een Onslander dat had gedaan.

‘Ga even hier zitten,’ zei Otto en wees Neffe Nimmer een plek aan op de treeplank van de bus. Neffe knikte en liet zich zakken.

Op het moment dat hij zat kwam Amme Nooit met driftige passen en veel kabaal om de hoek gestoven.

‘Schande! Steken onder water, dat doen ze, die Tijnlanders.’

Neffe werd boos en wilde opstaan van zijn plek, maar Otto’s ogen dwongen hem te blijven zitten.

‘Vreemde patsers zijn het. Hun huid is zo dik als het pantser van een zeeschildpad. Ze luisteren niet, ze horen niet, ze verstaan niets,’ tierde Amme Nooit. Zijn gezicht was paars en dreigde te ontploffen.

‘Klaar met de uitbarsting?’ vroeg Otto. ‘Vulkanen die op uitbarsten staan kunnen we hier niet hebben hoor. Zeker niet als er spuug uit hun trillende mondhoeken stroomt.’

Amme was stil en veegde zijn mondhoeken af.

‘Koffie?’ vroeg Gup.

Amme knikte.

Ook Amme vertelde terwijl hij aan de hete koffie nipte en zonder dat hij in de gaten had dat Neffe meeluisterde, over de flessenpost en dat hij zeker wist dat een Tijnlander dat had gedaan.

‘Vreemd,’ zei Otto. ‘Heel bijzonder. De Onslanders denken dat de Tijnlanders het hebben gedaan. En de Tijnlanders verdenken de Onslanders. Maar waarom zouden de Tijnlanders flessenpost hebben bezorgd bij de Onslanders én bij zichzelf. En waarom zou het andersom ook zo zijn. Dat zou toch gek zijn. Wie doet er zoveel moeite om bij de ander flessen te bezorgen én tegelijkertijd ook bij zichzelf. Dat klopt toch niet. Hebben jullie niet geleerd om na te denken?’

Neffe Nimmer leek boos te worden. Even dacht hij na en liet zijn schouders zakken. Hij stond op met een gebaar waaruit bleek dat hij het ook niet meer wist.

Hij keek toen recht in de neergeslagen ogen van Amme.

Neffe was even sprakeloos.

‘Zat hij daar de hele tijd al?’ riep hij knarsetandend waarbij hij zijn ogen tot spleetjes kneep.

‘Ja,’ zei Otto. ‘En hij zei hetzelfde over jou als wat jij over hem zei.’

‘Maar...,’ zeiden Neffe en Amme op hetzelfde moment.

Otto deed zijn rechterarm omhoog en hij spreidde de vingers van zijn hand breed uit.

‘Stop! Geen gemaar hier. Snappen jullie niet dat er iets geks aan de hand is. Er is iemand die jullie tegen elkaar uit wil spelen. Die jullie ruzies wil versterken. Die de jarenlange strijd tussen de Onslanders en de Tijnlanders voort wil laten duren. Wie heeft er belang bij dat jullie ruzie blijven houden? Nou?’

Neffe en Amme keken sprakeloos van Otto naar elkaar.

‘De burgemeester,’ zei Gup.

‘Ha, we hebben helemaal geen burgemeester,’ zeiden Neffe en Amme tegelijkertijd.

‘Precies,’ zei Gup. ‘Dus die is het niet. Maar wie dan wel?’

‘Jullie laatste restjes gezond verstand zijn jullie al lang kwijt geraakt.

Waarschijnlijk tijdens een woeste storm,’ zei Otto.

‘Of in de nacht van het ongeluk,’ zei Gup droogjes.

De schouders van Neffe en Amme zakten nog verder.

‘Zou je echt denken dat er iemand is die...?’ vroeg Neffe.

‘Nee, wie zou...?’ vroeg Amme.

‘Denk daar maar eens over na,’ zei Gup.

‘Dat kunnen ze niet,’ zei Otto. ‘Hun laatste restje gezond verstand is weggewaaid.’

‘Ik heb nog wat in hun koffie gestopt,’ fluisterde Gup.

Otto lachte terwijl Neffe en Amme zonder gedag te zeggen hoofdschuddend wegliepen, elk een kant op.

De hele dag door kwamen er Onslanders en Tijnlanders bij de bus. De meesten hadden schoenen bij zich, anderhalf paar per pizza. Daardoor leek het of ze voor de pizza kwamen, maar altijd was dat een alibi om het te kunnen hebben over de flessenpost die overal was bezorgd.

Sommigen hadden een briefje met een paar woorden.

“Wie de jeugd heeft, is gelukkig nog niet volwassen”, las een van de Onslanders voor.

Een Tijnlander, die het hoorde, reageerde door zijn briefje hardop voor te lezen: “Wie volwassen is, moet zo nu en dan verplicht terugdenken aan zijn jeugd.”

Wanneer er een tekst werd voorgelezen was het stil. Dan verstomden de twistgesprekken en werd er even niet gemopperd. Dan hielden de blaaskaken hun mond en graptten ze niet over elkaar waar ze bij stonden.

Soms moesten de omstanders nadenken bij spreuken.

“Wanneer de wind giert over het land gaan Ons en Tijn hand in hand”, las een jongen voor die met zijn vader mee was gekomen. Hij bleek Hinke te heten.

‘Mijn vader weet niet precies wat er mee wordt bedoeld,’ zei Hinke.

‘Dat had ik niet anders verwacht,’ zei een pafferige man die met de naam Jelto door het leven ging. ‘Die Tijnlanders weten nooit precies wat waar dan ook mee wordt bedoeld. En zeker Kraggo niet.’ Hij moest lachen om zijn eigen woorden, maar niet voor lang, want zijn eigen dochter Hiltje, die naast hem stond, kneepte hem in de arm en keek hem streng aan.

‘Is dat nou nodig?’ vroeg ze streng. ‘Weet je zelf wel wat het betekent dan? Jij had ook een spreuk die je niet snapte. Dus.’

Jelto wilde wat tegen zijn dochter zeggen, maar hield wijselijk zijn mond.

‘Wat stond er op die van jullie dan?’ vroeg Hinke aan Hiltje.

“Wanneer de wind afgezwakt in de zee verdwijnt, gaan Tijn en Ons weer zij aan zij.”

‘Lijkt me simpel,’ zei Otto. ‘Maar ja, ik ben maar een kombuis kluizenaar, die nog nooit voor een koperkapitein heeft mogen koken en misschien denk ik wel te eenvoudig.’

Hinke en Hiltje keken vragend naar Otto.

‘Er staat volgens mijn bescheiden mening, dat het niet uitmaakt of er een harde storm loeit of dat hij weg is. Uiteindelijk moet je het samen doen.’

Jelto en Kraggo keken elkaar zoetzuur aan. Hun ogen spuwden vuur en hun vuisten waren gebald.

‘Kom op pap, laat dat spierballengezicht nou eens een keer ontdooien. Het is geen porem,’ zei Hinke tegen zijn vader Kraggo.

‘Precies,’ zei Hiltje. ‘Jij ook pap. Het lijkt wel of je een hele zure appel in je mond hebt waar je niet door kunt bijten.’

Een paar omstanders gniffelden.

Otto wenkte Hiltje en Hinke.

‘Willen jullie samen die kar met schoenen wel legen? Daar, in de schuur van Helder-Licht. Daar moeten ze naar toe.’

Hinke en Hiltje knikten, paktten samen de stang van de kar en sleepten die met een nieuwe lading schoenen naar de schuur.

‘Kijk, zo moet het,’ zei een oude tandeloze baas. Hij spuwde in zijn handen en wreef ze toen tegen elkaar. ‘Gewoon doen in plaats van jammeren. Kijk eens naar jullie, stelletje lamjurken. Jullie zijn een koppel ondermaatse haringen die nog

moeten groeien.'

Jelto en Kraggo keken iets minder zoetzuur.

'Pizza is klaar voor de heren,' riep Gup naar de twee. Daardoor ontdooiden ze helemaal en met een kleine glimlach om de mond namen ze de lekkernijen in ontvangst.

Ondertussen waren Hiltje en Hinke bij de schuur aangekomen. Gup had aan Roef en Boegina gevraagd of hij de schuur mocht gebruiken.

Op het moment dat ze er aankwamen werden de deuren open gezet en konden ze zo naar binnen met de kar. Daar werden ze hartelijk verwelkomd door Steven en Anne.

‘Dat zijn er dan samen 1743,’ zei Anne die net alle schoenen had geteld.

Hilktje keek nog een keer naar de stapel.

‘Zijn die allemaal geruild tegen pizza’s?’ vroeg ze verbaasd.

Steven schudde lachend zijn hoofd.

‘Er zijn veel kinderen van school die al schoenen hebben gebracht.’

‘Dus jullie oproep heeft succes?’ vroeg Hinke.

Anne knikte.

‘Onze geheimtaal werkt.’

‘Welke geheimtaal hebben jullie dan?’ vroeg Gup, die even vrijaf van Otto had gekregen en een kijkje kwam nemen.

‘We seinen vanaf de vuurtoren,’ fluisterde Anne geheimzinnig. ‘We hebben een keer in de klas een les gehad over geheimtaal en Hinke had een spreekbeurt over morse en zonder dat onze ouders het wisten hebben we allemaal de morsetekens geleerd en die gebruiken we. Wanneer we wat willen afspreken waar onze ouders niets van mogen weten dan laten we Roef Vlijm een boodschap met het vuurtorenlicht seinen.’

Gup lachte.

‘Super zeg, wat een mop.’

‘Ja, en alle ouders denken dat Roef dan naar Boegina seint.’

Gup keek bewonderend de kring rond.

‘Wauw.’

‘Toen jij de Halve zolen pizza had bedacht, hebben we aan iedereen gevraagd om alvast schoenen naar deze schuur te brengen,’ zei Steven.

‘Daarom zijn er hier al zo veel. Niemand die ze mist, want iedereen heeft honderden in huis.’

‘Wat gaan we met al deze schoenen doen?’ vroeg Hinke aan Anne.

‘Tja, dat seinen we vanavond aan iedereen,’ lachte Anne. Goed?’

Hilktje en Hinke knikten.

‘Ik verheug me er op,’ zei Hinke.

Die avond zaten alle kinderen uit de klas van Anne en Steven voor hun slaapkamerraam.

Roef Vlijm en Boegina Scherp zaten klaar om het plan te onthullen.

Ook Gup zat klaar met Otto. Ze wisten van het plan, omdat ze er zelf bij waren toen het bedacht werd.

‘Laat maar komen, die morsige code,’ zei Otto. ‘Ik ben in mijn jonge jaren kok geweest op de grote vaart. Ik weet alles van morse.’

Even na tien uur, toen het donker genoeg was, ging de lamp aan.

Tien minuten later wisten alle kinderen wat er ging gebeuren.

‘Eindelijk gaan we van een ongeluk geluk maken. Ik ga morgen ook meehelpen pap, want ik heb nog wat schetsjes voor kunstwerken getekend.’

‘Ga je gang jongen. Ik red me wel met die Halve zolen pizza’s. Ga jij morgen ook maar naar de schuur om schoenenkunst te maken.’

De hele dag werd er hard gewerkt in de afgesloten schuur achter Helder-Licht. Eerst hadden de kinderen plastic voor de ramen geplakt tegen nieuwsgierige aagjes. Ouders hadden door dat er wat gebeurde en kwamen poolshoogte nemen. Sommigen bonsden op de deur, maar die bleef dicht.

De schoenen lagen in het midden van de schuur en aan de wanden hingen grote vellen papier met schetsen van kunstwerken.

Want dat was het plan van Steven, Anne en Gup. Overal in Onstijn zou kunst komen.

Schoenenkunst.

Steven pakte tijdens de pauze een notitieblok gepakt waar hij een toespraak in had geschreven.

‘We wonen hier, op deze grond. Een paar generaties geleden zijn onze voorouders hier terecht gekomen. Dat wilden ze niet, maar ze hadden geen keus want het eiland Onstijn, waar ze woonden, was te klein geworden omdat de zee het eiland zo had weggespoeld dat ze moesten verhuizen. Ze kregen toen dit stukje land aangeboden aan de rand van een moeras. Hier was ruimte en de eilanders hadden geen keus. Zo moesten ze hun Onstijn verlaten en hier een nieuwe plek vinden.’

Steven pauzeerde even en nam een slok ranja.

‘En daar is het mis gegaan. Op het eiland Onstijn was altijd al gekissebis tussen de Onslanders en de Tijnlanders. Ze scholden elkaar daar ook al uit voor rotte vis, voor onruststokers en voor halve dwazen. En in dit Onstijn is dat verder gegaan, omdat de burgemeester van het eiland Onstijn hier ook burgemeester werd. Dat hadden ze nooit moeten doen. Hij heeft Onstijn verdeeld in twee gebieden met de grens dwars door het dorp.’

‘Waar ligt die grens dan?’ vroeg Hiltje.

‘Precies tussen de slagerij en de viswinkel,’ zei Anne.

‘Hoe weet je dat dan?’ vroeg Hiltje nieuwsgierig. ‘Dit stond in geen enkel geschiedenisboek.’

‘Dat vertel ik later wel,’ glimlachte Steven. ‘Het gekrakeel is gewoon doorgegaan. De twist tussen de Onslanders en de Tijnlanders ging verder en verder en bereikte een dieptepunt toen de beide bevolkingsgroepen vrijwel tegelijkertijd besloten om hier een vuurtoren te bouwen. Wie er op dat onzalige idee is gekomen weet niemand. Het kan er mee te maken hebben dat iedereen zijn eigen wijsheden uit zijn eigen schipbreukenboek haalde. De Onslanders en de Tijnlanders dachten dat er twee schipbreukenboeken waren. Eigenlijk was er maar één. De toenmalige burgemeester was bang dat de twee groepen zouden gaan vechten om het ene boek. Hij was absoluut geen held en heeft het boek overgeschreven. Sterker nog, hij heeft er twee boeken van gemaakt. Eén boek voor de Tijnlanders en één boek voor de Onslanders. In beide boeken staan dezelfde spreuken, maar ze staan in elk boek net even anders. Ze betekenen exact hetzelfde, maar ze zijn met andere woorden opgeschreven. Dat was dus het werk van de burgemeester die het jammer genoeg niet lukte om de Tijnlanders en Onslanders samen te brengen. Hij was een echte held op sokken.’

‘Die koos voor een makkelijke oplossing,’ zei Gup.

Anne ging rond met ranja en koekjes waarna Steven zijn verhaal afrondde.

‘Daarom willen ze hier nu ook geen burgemeester hebben. Daar hadden hun voorouders slechte ervaringen mee.’

Iedereen knikte begrijpend.

‘De problemen zijn gebeven, tot op de dag van vandaag. Dat komt ook omdat de beide groepen hun wijsheid halen uit hun eigen schipbreukboek, maar niet doorhebben dat ze dezelfde wijsheden vertellen. Ze luisteren zo slecht naar elkaar dat ze dat niet eens doorhebben.’

‘Die boeken zijn toch gestolen?’ vroeg Gup.

Steven lachte mysterieus.

‘Ja,’ zei hij. ‘Door ons.’

Iedereen keek verbluft naar Steven terwijl Anne twee boeken uit een kist pakte.

‘Eerlijk geleend,’ zei Anne.

Daarna barstte er een gejuich los en werd er geproost op Steven en Anne.

Terwijl Steven en Gup door de schipbreukboeken bladerden, had Steven hem nog meer verteld. Gup wist nu hoe de dingen ongeveer in elkaar staken. Het eiland Onstijn was dus lang geleden vergaan. Teruggenomen door de zee, zoals het mooi in de boeken stond. Het was een klein eiland dat zonder hoge duinen niet bestand was tegen de stroming en de niet aflatende aanlandse stormen.

Hij had te horen gekregen hoe de eilandbewoners hulp hadden gekregen om een nieuw bestaan op te bouwen in het dorpje Onstijn dat speciaal voor ze werd gebouwd en dat ze besloten hadden om een vuurtoren te bouwen.

Uiteindelijk werden dat er twee. Een voor de Onslanders en een voor de Tijnlanders. Ze hadden een wedstrijd gehouden welke toren het eerste af zou zijn, en welke het hoogste zou worden, maar zelfs dat mislukte.

De Onslanders en de Tijnlanders haalden de bouwtekening voor hun vuurtorens uit hun eigen schipbreukenboek zonder dat ze wisten dat in het andere schipbreukenboek dezelfde bouwtekening stond. Zo kreeg Onstijn twee precies dezelfde vuurtorens. Even hoog, even vierkant en ze werden op dezelfde dag geopend.

Mensen kwamen van heinde en verre om de opening bij te wonen, maar alles wat er fout kon gaan ging er mis. Het stormde die dag verschrikkelijk zodat de toespraken verwaaiden. De scharen waarmee de linten werden doorgeknipt waren bot. De flessen champagne die tegen de muren kapot gesmeten hoorden te worden waren zoek, de hapjes die geserveerd zouden worden waren doorweekt en de sleutels van de voordeuren waren verwisseld. Pas na veel geruzie, gescheld en wat duwen en trekken werden de vuurtorens geopend. De bezoekers en gasten hadden toen al lang Onstijn verlaten om nooit weer terug te komen.

En dat wilden de kinderen nu veranderen.

Gup bladerde alleen verder in de schipbreukboeken. Ondertussen werden schoenveters aan elkaar geknoopt, schoenen uitgezocht en bij elkaar gelegd. Hinke had berekend dat hij voor het kunstwerk dat hij had bedacht zestig schoenen nodig had. Hij wilde een schoenenspoor maken dat liep van de voordeur van de viswinkel naar de voordeur van de slagerij. Hij wilde dat de schoenen de grens overstaken waarvan niemand meer wist dat het een grens was, zodat de Onslanders en de Tijnlanders met elkaar verbonden zouden worden.

Gup legde de boeken weg en hielp hem mee om een proefopstelling te maken.

‘Moeten we ze ook aan de stenen vastlijmen?’ vroeg Hinke.

Gup schudde zijn hoofd.

‘Als ze merken dat wij de schoenen hebben geplaatst dan blijven ze wel van de kunstwerken af. Grote mensen, zelfs deze, blijven wel af van spullen van kinderen.’

Ergens anders in de schuur waren een paar kinderen met flessen bezig voor een nieuw rondje flessenpost. In elke fles stopten ze een briefje met de eenvoudige tekst:

“Tussen drie en vijf is er geen volwassene op straat. De straat is dan van ons.”

Kinderen gniffelden als ze er aan dachten hoe de volgende dag de reactie zou kunnen zijn van de Onstijners. Ze zouden elkaar weer de schuld geven, maar ze, zo verwachtte iedereen, zouden het niet wagen om tussen drie en vijf de straat op te gaan. Die twee uur zouden de kinderen nodig hebben, zo hadden ze berekend,

om hun kunstwerken te plaatsen.

Het werd nog meer feest in de schuur toen Otto binnenkwam met Halve zolen pizza's. Het werk werd neergelegd en iedereen deed zich tegoed aan de pizza.

Toen de kinderen naar huis gingen bleven Steven en Anne achter. Pas toen het donker werd slopen ze langs de huizen naar vuurtoren Helder-Licht. Het duurde lang voor ze in slaap vielen, gespannen als ze waren voor wat er de volgende dag zou gaan gebeuren.

Jutitia Nimmer stond de volgende ochtend al vroeg bij de pizzabus. In haar hand had ze één van de flessen, die de kinderen in alle vroegte overal voor de deuren hadden gelegd.

‘Wat heb jij hier mee te maken?’ vroeg ze scherp en met een krassende stem aan Gup.

‘Ik heb er niets mee te maken. Ik maak pizza’s, verder niets. Waar denkt u dat ik wat mee te maken zou kunnen hebben?’

‘Hiermee,’ zei ze fel en ze gooide het briefje op de uitgeeftafel.

‘Grappig,’ zei Gup toen hij het briefje had gelezen. ‘Kijk eens pap, je mag vanmiddag niet op straat komen.’

Otto las het briefje en knikte.

‘Prima, dan blijf ik wel binnen,’ zei hij alsof het de gewoonste zaak van de wereld was.

Jutitia opende haar mond om wat te zeggen, maar Juliëtte Nooit, die met een behoorlijke vaart om de hoek van de bus kwam gezeild, was haar voor.

‘Wat heb jij hier mee te maken?’ vroeg ze hard en met een piepende stem.

‘Hij heeft er niets mee te maken. Hij maakt pizza’s,’ zei Jutitia droog.

Juliëtte keek verbaasd naar Jutitia.

‘Sinds wanneer praat je met me,’ riep ze bits.

‘Ik praatte niet met je. Ik zei wat tegen je. Jij hebt daarna wat tegen mij gezegd en daarmee is het gesprek pas echt begonnen.’

Juliëttes mond zakte open.

‘Je moet eens naar de tandarts gaan,’ zei Jutitia zangerig, maar niet onvriendelijk. Ik kan de gaten in je kiezen tellen.’

‘Moet jij zeggen, oude heks,’ antwoordde Juliëtte wat bars. ‘Ik heb tenminste nog kiezen. Volgens mij heb jij alleen nog maar afgevlakte stompjes. Je moet niet zoveel knarsetanden.’

Nu was het Jutitia’s beurt om haar mond een tijdje open te laten staan.

Gup en Otto moesten er om lachen.

‘Wat valt er te lachen?’ vroegen Jutitia en Juliëtte allebei.

Gup keek strak naar de beide kempkippen.

‘Wanneer de lach is van het eiland, buldert het scheldpartijen aan het strand,’ zei hij.

Jutitia reageerde.

‘Dat is een Tijnlanderspreuk,’ zei ze verrukt. ‘Je kent een Tijnlanderspreuk.’

‘Wanneer het scheldpartijen stormraast aan het strand, is de lach van het eiland,’ zei Gup daarna.

Juliëtte reageerde verrast.

‘Dat is een Onslanderspreuk. Hoe kom jij daaraan?’

Otto nam het gesprek over.

‘Hebben jullie wel geluisterd, oude knijptangetjes van me,’ zei hij serieus met een grote grijns op zijn gezicht. ‘Die spreuken betekenen precies hetzelfde. Sterker nog, de spreuken waarmee jullie elkaar de hele dag om het lege hoofd slaan zijn allemaal hetzelfde. Mevrouw Jutitia, Jut, noem eens een Tijnlanderspreuk!’ beval hij.

Uit het veld geslagen dacht Jutitia na.

‘Wanneer de hoest proest, laat je zakdoeken vol groene smoerie na.’

‘Wat is smoerie?’ vroeg Gup.

‘Snot jongen. Van die langdradige slurpende snot die uit je neus bungelt wanneer je snipverkouden bent,’ zei Juliëtte opvallend kalm.

‘Juist,’ zei Otto. ‘En welke spreuk heeft u, mevrouw Jul?’

‘Wie groene smoerie vindt, hoest met een ferme proest.’

Juliëtte en Jutitia keken elkaar aan.

‘Verhip zeg, ze lijken op elkaar, onze spreuken,’ zei Juliëtte.

‘Nooit geweten,’ zei Jutitia.

‘Omdat jullie nooit echt naar elkaar luisteren,’ zei Gup.

‘Jullie hebben dezelfde wijsheden alleen weet je het niet eens van elkaar,’ vulde Otto aan.

‘Ga daar nou eens zitten, desnoods met de ruggen naar elkaar toe, en wissel wat van die leuke spreuken uit. Je krijgt van mij een stuk koude pizza.’

Jutitia en Juliëtte keken naar de grond alsof ze niet wilden dat de ander zag dat ze nadachten.

Daarna liepen ze naar een tafeltje en gingen zomaar tegenover elkaar zitten.

‘Die flauwekul met de ruggen naar elkaar toe, daar doe ik niet aan hoor, meneer Otto,’ zei Juliëtte. ‘Dat is voor bakvissen, die te lang in de hete zon hebben gelegen.’

‘Oh nee, haremetiet, dat doe ik ook niet. Alleen het idee al,’ zei Jutitia.

En zo wisselden de twee jutters voor het eerst van hun leven spreuken uit onder het genot van een kop koffie.

Toen Gup een half uur later naar de schuur liep zaten ze er nog. Otto zat er bij.

De beide jutters hadden elk een hand op Otto’s armen liggen terwijl tranen van het lachen over hun wangen biggelden.

Gup glimlachte.

‘Yes,’ zei hij. ‘Een goede start is het halve werk.’

Vlak voor Gup de schuur inging stond Jutitia plotseling naast hem. Ze was hem achterna gehold.

‘Kunnen Jul en ik wat voor je doen?’ vroeg ze lachend.

Gup dacht na.

‘Misschien kunnen jullie er voor zorgen dat er vanmiddag echt geen volwassenen buiten komen. Dat kan ik vast wel aan jullie toevertrouwen.’

‘Reken daar maar op,’ zei Jutitia. ‘En Gup... dank je wel. Er gebeuren mooie dingen in Onstijn.’

Gup glimlachte.

‘Dank je wel voor je dank je wel. Maar ik denk dat je anderen meer mag bedanken dan mij.’

Hij liet Jutitia staan. Ze krabde zich op haar hoofd terwijl Gup een afgesproken code op de schuurdeur klopte.

Binnen was het een drukte van belang. Er heerste een opgewonden sfeer en de laatste voorbereidingen werden getroffen. Een paar jongens hadden op de aanhangwagen van een skelter planken gelegd. Ze reden de schuur uit om ergens in het dorp voor een van de kunstwerken een wipwap te maken. In de schuur stonden een paar aanhangwagens vol met schoenen. Er lagen stukken karton op met daarop de namen van straten waar de lading naar toe moest. Anne en Hiltje sleepten een lang touw waaraan meer dan tweehonderd schoenen waren vastgebonden naar de schuurdeur. Gup hielp mee.

‘Waar is deze lijn voor?’ vroeg hij.

Om Helder-Zicht en Helder-Licht aan elkaar te verbinden. Op die manier zijn het wel twee aparte vuurtorens, maar horen ze toch bij elkaar. Het lijkt dan net of je zo door de lucht van de ene naar de andere toren kunt lopen.’

Gup grinnikte.

‘Geweldig,’ zei hij.

‘Ik zag dat Jutitia met je praatte vlak voor je binnen kwam,’ zei Steven, die er bij was komen staan.

‘Zocht ze weer ruzie?’

Gup schudde lachend zijn hoofd.

‘Ze zijn overstag gegaan.’

‘Ze?’ vroeg Steven.

‘Jutitia en Juliëtte. Ze praten met elkaar zonder te kibbelen en te bekvechten.’

Gup vertelde wat er net was gebeurd. Alsof iedereen begreep dat er wat bijzonders was werd het stil terwijl Gup praatte.

‘Dus ze helpen ons?’ vroeg Steven.

Gup knikte.

‘Straks is er niemand op straat. Daar zorgen Jut en Jul wel voor.’

‘En ik heb nog een ander idee,’ zei Anne. Ze verliet de schuur, iedereen nieuwsgierig achterlatend.

Om drie uur was er geen enkele volwassene op straat.

Juliëtte en Jutitia waren door het dorp gegaan om iedereen op het hart te drukken om vooral binnen te blijven.

Veel Tijnlanders en Onslanders waren in de war. Ten eerste vanwege het briefje in de flessenpost en de vreemde opdracht. Maar waar ze nog meer door van slag waren, was dat Jutitia en Juliëtte zij aan zij door de straten liepen.

Het was tot drie uur het gesprek van de dag.

Op dat tijdstip werden de deuren van de schuur opengegooid en kwamen de kinderen schreeuwend naar buiten met Anne en Steven voorop. Karren vol schoenen werden onder opgewonden gepraat naar buiten gereden en iedereen wist wat hij moest doen. Tussen de vuurtorens kwam het schoenenkoord. Hinke liet zijn zestig schoenen heen en weer lopen tussen de winkel van Ulbe en Wubbe, over de grens die er ooit was. Een hangende tak van de treurwilg aan de rand van het dorp werd het decor van een kunstwerk met de naam “salto.”

Gup hielp mee om schoenen op de bast van de wilg te binden. Door de manier waarop de schoenen werden vastgemaakt leek het of er iemand tegen de stam van de boom opliep, daarna langs de onderkant van de hangende tak wandelde om tot slot weer soepel op de grond terecht te komen. Verschillende schoenen hingen ze aan draden aan de tak zodat er een cirkel ontstond: de salto.

Tussen de huisjes van Juliëtte en Jutitia kwam het “verzoeningspad.”

De beide dames hielpen mee om het schoenenpad klaar te leggen. Ze stonden er op dat de meest lelijke schoenen werden gebruikt voor dit pad. Hiltje had met wat meisjes uit de klas de schoenen versierd. Uit lappen fel gekleurde stof hadden ze hartjes en lippen geknipt waarna ze die op de schoenen hadden geplakt die voor dit kunstwerk werden gebruikt.

Jutitia en Juliëtte zagen er op toe dat van deze schoenen de veters perfect geknoopt werden, met aan elke kant van de wreef van de schoen een deel van de lus.

Jut en Jul dansten samen, toen het pad klaar was, een vreugdedans rond de schoenen.

‘Waar hoop komt aanwaaien van de zee, brengt hij zoete tranen mee,’ zei Jutitia.

‘Waar onzoute tranen vloeien, is de wind vol hoop gaan groeien,’ vulde Juliëtte aan.

‘Jullie moeten die spreuken opschrijven,’ zei Hiltje. ‘Ik wil ze wel eens lezen.’

Jutitia en Juliëtte zeiden niets. Ze keken elkaar alleen maar aan. Daarna gingen ze naast elkaar het huisje van Juliëtte binnen.

‘Vijf uur hè?’ vroeg Jutitia nog even.

‘Ja, vijf uur, tussen de vuurtorens, op het plein,’ antwoordde Hiltje.

Vanaf verschillende plaatsen in het dorp kwamen de kinderen, nadat ze de kunstwerken hadden geplaatst, naar de vuurtorens. Gup had meegeholpen met het plaatsen van de schoenen. Zelf had hij lang stil gestaan bij het kunstwerk op het plein bij de vuurtorens. Alle kinderen van de klas hadden een paar schoenen van huis meegenomen. Ze hadden op een vel papier geschreven wat ze zo fijn vonden aan Onstijn. Waarom ze het er zo prettig vonden en wat hun mooiste plek was in het dorp.

De vellen hadden ze gelamineerd en aan de veters van hun eigen schoenen vastgemaakt. Daarna hadden ze allemaal de schoenen zo neergezet dat er een cirkel was ontstaan met ruimte voor meer schoenen.

‘Dan kunnen al die ruziemakende krabbevangers zelf hun schoen er tussen zetten en hun eigen mooiste plek beschrijven,’ zei Hinke.

‘We hopen dat de cirkel helemaal rond wordt gemaakt,’ zei Steven.

Gup had geknikt.

‘Dat gaat zeker lukken.’

Het was bijna vijf uur. De kinderen gingen tussen de vuurtorens, onder het schoenenkoord, staan.

Om vijf uur precies kwamen Jutitia en Juliëtte het plein op. Juliëtte had een sloopstoeter voor haar lippen, Jutitia een sloopbel in haar hand. Ze rammelde met het ding dat het een lieve lust was.

‘Hier komen, luie zeeolifanten,’ riep Juliëtte door de sloopstoeter in de richting van de huizen.

‘Kom naar buiten met jullie luie donders. Pak je billen op en breng ze hier naar toe. Hoezee, hoezee. Hier moet je zijn.’

Jutitia deed er nog een sloopje boven op. Ze griste de sloopstoeter uit de hand van Juliëtte.

‘Ouwe raasdonders, stelletje logge zeeolifanten, pak jullie aftandse zeevaardjes en zorg ervoor dat je als de wederweerga hier heen komt. Of je nu aan loefzijde of aan lijzijde woont, of je verstand op nul staat of je blik op oneindig. Het maakt niet uit. Hier komen, en snel. We hebben niet de hele dag de tijd om een nieuwe start te maken.’

Het werkte.

Deuren gingen open en schuifelend kwamen uit alle hoeken en gaten de volwassenen gelopen. Amme Nooit en Neffe Nimmer, de vaders van Steven en Anne. Janke, de moeder van Steven met Wimme, de moeder van Anne.

Wubbe Nooit, de slager, met naast hem Ulbe Nimmer, de visboer.

Ze keken verbaasd en vooral reuze nieuwsgierig van Jutitia naar Juliëtte.

‘Kom hier, geboefte. Ruigmatrozen van het jaar nul,’ schreeuwde Jutitia waarop Juliëtte de sloopstoeter weer in de handen kreeg gedrukt.

‘Stelletje koggekapers, schipbreukers die nog nooit een schip hebben gezien. Kom en kijk naar jullie kinderen, de kinderen van Onstijn. Ze hebben jullie wat te zeggen.’

Juliëtte verslikte zich. Jutitia sloeg haar vriendelijk maar hard tussen de schouders terwijl ze zich richtte tot de Onstijners.

‘De zee geeft en wij vinden als de zee zich terugtrekt,’ zei Jutitia.

Juliëtte, die uit de hoestbui was gekomen, vulde aan.

‘Wanneer de zee ebt, dan vinden wij wat de zee ons heeft gegeven.’

Daarna was het stil. Alsof het was afgesproken draaiden Jut en Jul zich om naar de vuurtorens. Ze wezen naar de deuren, die beide open gingen waarop Roef en Boegina, de vuurtorenwachters, naar buiten kwamen. Ze liepen naar elkaar toe, pakte elkaars hand en liepen statig naar het midden van de schoenencirkel.

Ze keken bloedserieus. Roef had het zwarte pak aan dat Gup al eens eerder had gezien. Maar hij had een grotere jas aan die hem beter paste. Boegina had niet haar trouwjurk aan, maar wel haar fleurige jasje vol oranje en groen en een nette jurk.

'Nosjna,' zei Roef. 'Petroefja was gra molraka de froto lago daf. Dat, beste Onstijners, is de taal die jullie spreken als jullie met elkaar praten,' zei Roef. 'Jullie zeggen wel wat tegen elkaar, maar liever niet. De Onslanders zeggen niets zinnigs tegen de Tijnlanders. De Tijnlanders op hun beurt kijken liever een andere kant op dan dat ze wat moeten zeggen tegen de Onslanders.'

'Belachelijk!' schreeuwde Jutitia. 'Dat moest niet mogen.'

'Niet van deze tijd!' riep Juliëtte. 'Ouderwetse stompzinnigheid.'

Daarna lachten ze een lach die over het plein rolde.

Roef en Boegina glimlachten.

'Jarenlang ging het zo, maar dat gaat niet meer,' zei Boegina. 'Dit is een geweldig dorp, met geweldige kinderen. Kijk maar eens wat die kinderen van jullie voor elkaar hebben gekregen. Zij praten tenminste geen onzinnigs. Zij praten hun eigen taal, dezelfde taal. En jullie, hun ouders en grootouders, weigeren om met elkaar te praten.'

'Zo is het, maar zo moet het niet!' riep Juliëtte.

'Wis en waarachtig!' schreeuwde Jutitia. 'Dat moet voor eens en voor altijd stoppen.'

'Jullie kunnen mooi spreken. Jullie lijken wel een burgemeester,' kraaide Juliëtte en wees op Roef en Boegina.

'Ja, jullie lijken wel twee burgemeesters,' vulde Jutitia aan.

Roef en Boegina keken elkaar aan.

'Zeg jij het?' vroeg Boegina aan Roef. Die knikte.

'Jaren geleden, toen jullie voorouders op het eiland Onstijn woonden, was er een burgemeester. Weet iemand van jullie hoe hij heette?'

Er klinkt wat gemompel over het plein.

'Nooit!' zei Amme Nooit.

'Nimmer!' zei Neffe Nimmer.

'Precies,' zei Roef. Het was burgemeester Nooit ofte Nimmer. In het schipbreukenboek staat zijn naam voluit: burgemeester Hendrinus Nooit ofte Nimmer.'

Anne liep naar Boegina en Roef en overhandigde Roef een boek.

'Dit is het Onstijnerboek. Het enige echte. De eerste de beste. Dit is het boek dat burgemeester Hendrinus Nooit ofte Nimmer heeft herschreven tot twee verschillende boeken. Daar is al die donderse ellende ooit niet mee begonnen, maar het heeft de trammelant zeker niet opgelost. De Onslanders en de Tijnlanders hadden op die manier, door die actie van burgemeester Nooit of te Nimmer, hun eigen schipbreukboek.'

'Maar er stond precies hetzelfde in!' zei Jutitia.

'Precies hetzelfde, alleen dan een beetje anders. Maar de inhoud is hetzelfde,' zei Juliëtte.

De dorpsbewoners keken elkaar aan. Het begon tot hun door te dringen dat hier iets bijzonders aan de hand was. Ze keken naar hun kinderen die in de schoenenkring op de grond zaten.

'Hoe komen jullie aan het echte boek dan?' vroeg Wimme.

‘Burgemeester Nooit ofte Nimmer is ooit uit dit dorp gevlucht. Hij wilde niets meer met Onstijn te maken hebben. Hij is terug gegaan naar zee en is vuurtorenwachter geworden. Hij vond een lieve vrouw en samen kregen ze een paar fantastische kinderen. Hij vertelde hen over dat knotsgekke dorpje Onstijn en over het eiland waar hij burgemeester was geweest. Hij verhaalde over de bizarre dingen die er gebeurden. Hij vertelde over het schipbreukenboek en hoe hij het had overgeschreven. Hij vertelde over de twee vuurtorens en het onderlinge geruzie en zijn kinderen vertelden het aan hun kinderen, en die weer aan hun kinderen. Elke keer ging het originele schipbreukboek mee naar de volgende generatie.’

‘Hoe is het dan in jullie bezit gekomen dan?’ vroeg Janke.

‘Mijn naam is niet Roef Vlijm,’ zei Roef.

‘En ik ben niet Boegina Scherp,’ zei Boegina.

De kinderen, die wisten wat er nu kwam, glimlachten.

‘Ik heet Inius Nooit ofte Nimmer,’ zei Roef.

‘En ik ben Hendrina Nooit ofte Nimmer en Inius is mijn tweelingbroertje.’

Van alle gezichten was verbazing af te lezen. Verwarring ook omdat niemand dit had verwacht. Iedereen dacht dat de twee een echtpaar waren en nu...

‘Alle oude zeehonden op een kluitje nog aan toe zeg, dat is grappig,’ zei Jutitia.

‘Alle onbeteugelde zeepaarden op een rij zeg, dat is eeh, ja... grappig,’ zei Juliëtte. Inius hield het boek omhoog.

‘Onze ouders hebben het dus aan ons gegeven,’ zei hij.

‘Met alle verhalen die erbij hoorden,’ vulde Hendrina aan.

‘En we besloten naar Onstijn te gaan om met onze eigen ogen te zien wat voor dorp het is. We zijn geschrokken dat er zoveel onzinnige onmin was. Al dat gekrakeel en gekonkel. Het wegstijgen als jullie elkaar zagen. Het minachten, het geroddelen en de achterklap. We snapten het niet. En toen wisten we dat we wat moesten doen. Dus zijn we gaan wonen in de vuurtorens en niemand van jullie die ons ooit iets vroeg. Niemand, behalve Anne en Steven. Zij hebben ons verteld hoe het zat in Onstijn en samen besloten we er wat aan te doen. We bedachten samen een plan en schreven een brief aan Otto en Gup. We hadden het gevoel dat zij ons konden helpen. Dat idee kregen we door een stuk in de krant waarin stond hoe zij in hun eigen dorp een vreemde diefstal hadden opgelost. En nu staan we hier,’ zei Inius.

‘En gaan jullie samen met de kinderen kijken wat ze hebben gemaakt van de ongeluksschoenen.’

Het was muistil op het plein.

Zelfs Jutitia en Juliëtte stonden met de mond vol tanden.

‘Zal ik dan pizza’s gaan bakken?’ vroeg Otto.

De kinderen juichten en de volwassenen ontspanden.

‘We doen het als volgt,’ zei Otto toen het weer stil was. ‘Jullie gaan de kunstwerken bekijken. Gup en ik gaan pizza’s bakken en als je hier langs komt dan zorgen wij dat je wat te eten krijgt.’

Er werd geknikt. De kinderen liepen naar hun ouders en niet veel later was het plein leeg. Gup en Otto liepen naar hun bus terwijl Inius en Hendrina met de arm om elkaars schouder achter hen aanliepen.

‘Wij gaan helpen,’ zei Hendrina.

Otto knikte.

‘We kunnen wel wat hulp gebruiken,’ lachte hij.

De pizza's gingen er in als koek. Otto maakte ze en deelde ze uit zonder er op te letten of er vlees of vis op zat. Heel bijzonder was dat de Onslanders en de Tijnlanders er ook niet op letten.

Hendrina en Inius hielpen mee in de bus en kregen veel complimenten.

'Ik schaam me zoals ik me zou schamen als ik een verrotte vis zou verkopen,' zei Ulbe Nimmer, de visboer. 'Op een bepaald moment zie je het niet meer hè, van al dat gezeur en gezanik,' zei hij meer tegen zichzelf dan tegen Inius. 'Dank jullie wel.'

Wubbe Nooit, de slager, kwam er bij staan.

'Dat schoenenkunstwerk tussen onze winkels heeft ook mijn ogen wel geopend. Jarenlang hebben we elkaar uitgescholden voor alles wat los en vast zat. En waarvoor eigenlijk?'

Hendrina keek hem indringend aan.

'Ja, dat vraag ik me ook af. Kijk naar jullie mooie dorp. KIJK gewoon en zie hoe mooi het hier is!'

Wubbe en Ulbe knikten.

'Ik denk dat we onze ruzies weg moeten gooien,' zei Ulbe.

'En ik weet al waar,' vulde Wubbe geheimzinnig aan.

Gup keek nieuwsgierig naar de slager.

'Waar dan?' vroeg hij.

'Gewoon, in het water van het Nimmermeer en het Nooitmeer.'

Gup en Otto lachten vrolijk.

'Dat lijkt me een goed idee.' Gup stak zijn duim omhoog.

'Dat vind ik ook een geweldig idee, Wubbe. En dan gaan we ook op zoek naar een nieuwe burgemeester,' zei Ulbe Nimmer.

'Zouden dat er ook twee kunnen zijn?' vroeg Gup en hij keek indringend naar Hendrina en Inus.

'Wat een geweldig idee,' zeiden Ulbe en Wubbe tegelijkertijd.

'Dat stellen we straks aan alle Onstijners voor,' zei Ulbe.

En zo gebeurde het. Hendrina en Inius gingen samen op het voorstel in om burgemeester te worden, op voorwaarde dat ze in de vuurtorens mochten blijven wonen. Er werd vervolgens afgesproken wie een journalist zou bellen die een mooi stukje zou kunnen schrijven over de kunstroute. Jutitia en Juliëtte kregen de opdracht om hun spreuken te verzamelen en in een boekje te bundelen dat verkocht zou kunnen worden aan toeristen. Dorpsbewoners kwamen met het voorstel om de vuurtorens een schoonmaakbeurt te geven en een dorpsfeest te organiseren.

Er was heel wat in korte tijd veranderd in het dorp. Het leek of het een echt dorp was geworden: Onstijn.

Toen Gup en Otto een week later op het dorpsplein stonden om afscheid te nemen, was nagenoeg elke dorpsbewoner aanwezig. Anne en Steven kwamen naar voren en hadden twee halve, in de lengte doormidden gesneden, schoenen bij zich. Eén in de maat van Otto, één in de maat van Gup.

‘Twee halve schoenen en dus twee halve zolen. Als aandenken aan jullie verblijf in ons mooie dorp,’ zei Anne.

‘Jullie hebben ons enorm geholpen door die gekke ideeën. Eerst al door de jutterspizza en later door de Halve zolen pizza. Daardoor gingen we schoenen verzamelen en kijk nu eens. We staan allemaal door elkaar. Onslanders en Tijnlanders...,’ zei Steven.

Gup knikte. ‘Onstijners dus.’

‘En daarom is het ons een grote eer,’ vervolgde Inius, ‘om jullie te bevorderen tot ereburgers van Onstijn.’

Van Hendrina kregen ze een medaille opgespeld waarop twee vuurtorens te zien waren. Het applaus en gejuich dat klonk hield lang aan.

Otto en Gup lachten.

‘Jullie zijn hier altijd welkom,’ zei Hendrina door de open deur van de bus toen Gup en Otto klaar waren voor vertrek.

‘Dat is mooi,’ zei Otto. ‘Dank je wel.’

Otto zette de bus in beweging. Achter de bus hadden Anne en Steven honderden schoenen gebonden die stuiterend mee werden getrokken.

Gup zwaaide uitbundig door het open raam waarna ze luid toeterend van het plein reden en Onstijn achter zich lieten.